

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200619

UNIVERSAL
LIBRARY

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. ^{K 81}
P 28P Accession No. K 295

Author పుట్టపర్తి శ్రీనివాసరావు.

Title ప్రాచీన కవిత్వం. 1946

This book should be returned on or before the date last marked below.

--	--	--	--

ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯನುಡಿ—೪೧

ಪ್ರೇಮಕಾಶ್ಮೀರ

ಕೆ.ವಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ.

ಕುವೆಂಪು,

K. V. Puttappa .

ಮೈಸೂರು

ಕಾವ್ಯಾಲಯ

೧೯೪೬

ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣ ೧೯೪೬

All Rights Reserved by the Author

ಮುದ್ರಣಕಾರರು :

ಜಿ ಎಚ್. ರಾಮರಾವ್, ಬಿ ಎಸ್‌ಸಿ

ಕೆ.ಸೂರು ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಹೌಸ್, ಮೈಸೂರು.

—ಗೆ

ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಉಕ್ಕುತಿದೆ ಸಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಮೋಹ :
ಚಿತ್ತಮಧುವ ನೆಕ್ಕುತಿದೆ ದೇಹಕೆಳಸಿ ದೇಹ.
ದೇವರಿಚ್ಚೆಗದಿರೆ ಹೇಳು ನನ್ನ ನಿನ್ನ ಬೇಟೆ ?
ಅವನು ಒಪ್ಪುವನಕ ತಾಳಲೆಮ್ಮ ನೇಹ ನೋಟ :
ಅವನು ಒಪ್ಪಿದೊಲವೆ ನಮಗೆ ಬಾಳೊಳಮ್ಮ ತದೂಟ .
ಅವನು ಒಪ್ಪದಿರಲು ಅದುವೆ ವ್ಯತ್ಯು ಕಾಳಕೂಟ
ಅವಸರವೇಕೊಲಿವುದೆಮಗೆ ಜನುಮ ಜನುಮದಾಟ !

೨೮	ಬಾ ಬೇಗನೆ	೪೦
೨೯	ಎಂತು ನೂಂಕಲಿ ನಾಳೆಯೊಂದು ದಿನವನು, ಚೆನ್ನಾ ?	೪೧
೩೦.	ಹಂಬಲಿಕೆ	೪೨
೩೧	ಮೈ ಚೆಲುವಿಗೆ ನೀನೊಲಿಯದಿರೆನ್ನ	೪೩
೩೨	ಪ್ರೇಮವಲ್ಲ, ಬರಿಯ ಕಾಮ	೪೪
೩೩	ಬಿಂಕದೊಲುಮೆ	೪೫
೩೪.	ಪ್ರಿಯನು ಪ್ರೇಯಸಿಗೆ	೪೬
೩೫.	ಎಂತು ನಿನ್ನನು ಗೆಲುವೆ ?	೪೭
೩೬	ನೀನು-ನಾನು	೪೮
೩೭	ಮುಳುಗಿದರೇನ್ ಸಾವೆ ?	೫೦
೩೮	ಈ ಸುಂದರ ಸಂಜೆ ಬರಿ ಬಂಜೆ	೫೧
೩೯	ತೆರೆದಿದೆ ಮನೆ, ಒ, ಬಾ ಅತಿಥಿ	೫೨
೪೦	ಮೊಸರಿನ ಹುಡುಗಿ	೫೩
೪೧	ನಾಕು ಈ ಏಕಾಂತ	೫೬
೪೨	ಆಶೆ ಸ್ವಪ್ನ ಚುಂಬಿ	೫೭
೪೩	ನಾಕ-ನರಕ	೫೮
೪೪	ಯಮನಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ	೫೯
೪೫	ಪ್ರವಾಸ	೬೦
೪೬	ಕವಿಯ ಪ್ರೇಮ	೬೧
೪೭	ಮೈಗೆ ಮೈ ಸೂಂಕಿದರೆ	೬೨
೪೮	ಗುರುಕೃಪೆ	೬೪
೪೯	ನನ್ನ ವಳಿಗೆ	೬೫
೫೦	ರಸಪೂಜೆ	೬೬
೫೧	ಅಮೃತ-ವಿಷ	೬೭
೫೨.	ಇಂದಾಗಲಿ	೬೮
೫೩.	ಅಮೃತಪಾನ	೬೯
೫೪	ಅಮೃತಸುಖ	೭೦
೫೫	ಮುಗಲ ಲೀಲೆ	೭೧
೫೬	ಹುಟ್ಟಿದಹಬ್ಬದ ಹರಕೆ	೭೩

ಪ್ರೇಮ ಕಾಶ್ಮೀರ

ಹೂವಿನ ಕೋರಿಕೆ

ಹೃದಯ ಕಮಲದಿ ಮಧುರ ಪ್ರೇಮಮಕರಂದವಿದೆ.

ಅಧರಚುಂಬನದಿಂದೆ ಸವಿಯದನು ಬಾ.

ಚಂಚಲತೆ ಏಕೆ, ಓ ಚಂಚರೀಕವೆ, ನಿನಗೆ ?

ವಂಚನೆಯದಿಸಿತಿಲ್ಲ ; ಬಾ, ಬೇಗ ಬಾ !

ಇರುಳೆಲ್ಲ ತಪಗೈದು ಎದೆಯ ಹೊಂಬಟ್ಟಲಲಿ,

ಅರುಣನುದಯಕೆ ನೀನು ಬರುವೆಯೆಂದು,

ಪ್ರಣಯ ರಸವನು ಎರೆದು, ಕಾದಿಹೆನು ತುಟಿ ತೆರೆದು,

ಪಾನಗೈ, ಓ ನನ್ನ ಭ್ರಮರ ಬಂಧು !

ಚೌತಿಯ ಚಂದ್ರ

ಬೆನಕ ಚೌತಿಯು ಚೆಲುವ ಶಿಶು ಶಶಿ

ಅಂತರಿಕ್ಷದ ವಕ್ಷದಿ

ಘನನಯೋಧರ ಪಾನಸುಖವತಿ

ಶುಕ್ಲಸುಂದರ ಪಕ್ಷದಿ

ಽರಿಲಗೂಂಚಲ ತೆರನ ತೆನೆಯಾ

ಕ್ಯತ್ತಿಕೆಯ ಬೆಳ ಹೊನ್ನನು

ಸವರಿ ಕವರಲು ಬಂದ ಭಾದ್ರನ,

ಪಿಡಿಪು ಮರೆಯಪ್ಪಂತೆ ಪಿಡಿಡಿಹ

ಕೈಯ ಕುಡುಗೋಲನ್ನನು

ಽತಿಯನೆಚ್ಚರಗೂಳಿಸಿ ಯತಿಯಲಿ

ಮದನ ಕಿವಿವರೆಗಳೆದನು ,

ಜೊನ್ನವಿಲ್ಲನ ಜೊನ್ನನಾರಿಯ

ನೃತ್ತವಾದುದು ಆ ಧನು

ಶಿವನ ಕೃವಯವ ಹೊಕ್ಕ ಹೂವಿನ

ಸರಳು ಸಂದುದು ಬೇಳ್ತಗ ,

ಭಸ್ಮವಾದನು ಅತನು, ಬಾಸಿನ

ಬೂದಿಮುಗಿಲಿನ ಬಾಳ್ವೆಗ ,

ವ್ಯೂಮಕೇಶನ ಜಟೆಗೆ ಸಿಲ್ಪಿತೂ

ನೃತ್ತಗೊಂಡಾ ಜ್ಯಾಧನು

ಽಣು ಕಾಣ್ ಅದ ಮೇಲೆ ತೇಲಿದೆ

ಬೆನಕ ಚೌತಿಯು ಚಂದ್ರನು !

ಶ್ರೀಶ್ರು

ಹಸುರಿನುಯ್ಯಾಲೆಯಲಿ
ಬಿಸಿಲು ತೂಗಾಡುತಿದೆ ;
ಚುಕ್ಕೆಯುದ್ಯಾನದಲಿ
ಹಕ್ಕೆ ಹಾರಾಡುತಿದೆ ;

ಒಡಲವೀಣೆಯ ನಡುವೆ
ನುಡಿಯಿಲ್ಲದಿಂಚರಕೆ
ನೊದಲ ತೊದಲಿನ ತುಟಿಯ
ಕೆಂಪು ತೆರೆಯುತಿದೆ !

ಮೈವೆತ್ತ ಗಾನಕ್ಕೆ
ಸುಖರಸದ ತಾನಕ್ಕೆ
ತನ್ನ ಸಂತಾನಕ್ಕೆ
ಸ್ಪಷ್ಟಿ ಮರೆಯುತಿದೆ !

ಸಂಸಾರ ಸಂಯಿತೆ

ಜನ ನೆರೆದು, ಸಭಿಸೇರಿ, ಕಯ್ಯ ಚಪ್ಪಳಿಯಿಕ್ಕಿ,
ಕೊರಳಿಗುರುಳಿಪ ಹಾರ ನನಗೆ ನಿಸ್ಸಾರ ,
ತಳಿರ ಬೆರಳಿನ ಕಯ್ಯ ಕಂದನಾ ನಳಿದೋಳು
ಕೊರಳನಪ್ಪಿದರೆನಗೆ ಸಗ್ಗಕ್ಕೆ ಸಾರ :
ಸಾಮಾನ್ಯತಾ ಸುಖವೆ ಶಾಂತಿ ಜೀವಾಧಾರ ,
ಸಾಮಾನ್ಯತೆಯೆ ಜಗನ್ಮಾನ್ಯತಾ ಸಂಸಾರ !

ಗೋಪಿ

ಸೊಬಗನ್ನೇಕೆ ಹಳೆಯುತಿರುವೆ,
ಬಣಗು ಬೈರಾಗಿ ?
ಸೊಬಗು ದೇವನಂಶವಲ್ಲೆ,
ಹೇಳು, ಓ ತ್ಯಾಗಿ ?

ನಿರಾಕಾರವಾದುದೆಮ್ಮ
ಮನಕೆ ಬರಿಯ ಸೊನ್ನೆ ಚೊಮ್ಮ !
ತುದಿಯೊಳೆಮಗೆ ಬರಲು ಸಾವು
ನಿರಾಕಾರವಾಗೆ ನಾವು,
ಸೊಬಗೆ ನಿರಾಕಾರವಾಗಿ
ದೇವನಹುದು ಕಣಾ, ಚಾಗಿ !

ಪರಮವುರುಷ ಸೃಷ್ಟಿರೂಪಿ ;
ಅವನ ಹಳೆಯುವವನೆ ಪಾಪಿ !
ಗಿಡಮರಗಳು ಹೂವು ಬಳ್ಳಿ
ಮೆರೆವ ಗಿರಿಯ ನೆತ್ತಿಯಲ್ಲಿ
ನೇಸರುದಯವಾಗುತಿಹನು,
ನೋಡು ಬಾ ; ದೇವನವನು !

ನಗಪರಿವೃತ ಕಂದರದಲಿ
ತಲೆಯನೊಲೆವ ಗದ್ದೆಗಳಲಿ
ಭಾವಲಹರಿಗಳನೆ ಹೋಲಿ
ತೀಡುತಲಿದೆ ಮುದ್ದುಗಾಳಿ :

ಹಸುರ ನಡುವೆ ಬಿಳಿಯ ಚುಕ್ಕೆ,
ನೋಡು ಬಾ ! ಬೆಳ್ಳೆಹಕ್ಕೆ !

ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಹಸುರುಮೇವು
ಮೇಯುತ್ತಿರುವ ಹಿಂಡುಗೋವು
ಚಲನೆಯಿಲ್ಲವೆನ್ನುವಂತೆ
ಚಲಿಸುತ್ತಿಹವು ಚಿತ್ರದಂತೆ
ಆಲಿಸದೋ—ನೂರು ಪ್ರಾಣಿ
ಆದರೇನು ?—ಒಂದ ವಾಣಿ

ದನವ ಕಾವ ಚೆಲುವುಹೆಣ್ಣು
ಅವಳ ಕೂದಲವಳ ಕಣ್ಣು,
ಮೂಗು, ಬಾಯಿ, ಗಲ್ಲ, ಕೆನ್ನೆ
ರಾಧೆಗೇನು ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನೆ !
ನೂರು ವೇಷ, ನೂರುಭಾವ,
ನೂರು ರೀತಿ ಬಹನ್ನೆ ದೇವ !

ಒಬ ತಾಯಿಗೆ

ಬ

ಜಗದೀಶ್ವರನೆ ವಿಶ್ವಸಂಸಾರಿಯಾಗಿರಲು

ಸಂಸಾರ ಪಾಶವೆಂದೆನಬೇಡವೈ.

ಹುಟ್ಟುಹಾಕಲು ನಿನಗೆ ಬಾರದಿರೆ, ಕೂಡದಿರೆ,

ಬರಿದೆ ನೀಂ ದೋಣಿಯನು ಶಪಿಸಬೇಡೈ!

ಮಾಡುವುದನೆಲ್ಲ ತನ್ನಾತ್ಮಸಾಧನೆಯೆಂದು

ಕರ್ಮಗೈ; ಅದುವೆ ಪೂಜೆಯ ಮರ್ಮವೈ.

ಶಿವನ ಕಾರ್ಯದೊಳಾವು ಶಿರಬಾಗಿ ನೆರವಾಗೆ

ನಮಗದುವೆ ಪರಮ ಪಾವನ ಧರ್ಮವೈ.

ಹಸುಳ್ಳೆಯನು ಮೀಯಿಸಲು ಹರನಿಗಭಿಷೇಕವದ

ಶಿಶುವಿಗೂಡಿಸೆ ಶಿವಗೆ ನೈವೇದ್ಯವೈ!

ಕಂದನಲಿ ಶಿವನ ಕಾಣುವ ಬಂಧನವೆ ಮುಕ್ತಿ;

ತಪಕೊಲ್ಲದದು ತಾಯ್ತನಕೆ ಸಾಧ್ಯವೈ!

ಬಿದಿಗೆಯ ಚಂದ್ರ

ಸಡುವಣ ಬಾನಿನ ನೀಲಿಯ ಹಣೆಯಲಿ
ಬಿದಿಗೆಯ ರೇಖಾಚಂದ್ರಮನು
ನವವಧು ವದನದ ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯಂದದಿ
ಮೆರೆವನು ಮೋಹವನು

ನೈಶಾಕಾಶದ ಬಿತ್ತರದೆದೆಯಲಿ
ಕೆಡಿ ಕೆಡಿ ಕೆತ್ತಿದೆ ತಾರಾಳಿ,
ತರುವನ ಗಿರಿಧರೆ ಮೌನದಿ ಮುಳುಗಿವೆ
ಭಾವ ಸಮಾಧಿಯಲಿ !

ಉದ್ವೇಗವನರಿಯದ ಸಂತ್ಯಷ್ಟಿಯ
ನಿರುಪಮ ಔದಾಸೀನ್ಯದಲಿ
ತ್ರಿಜಗಜ್ಜೀವನವಾಹಿನಿ ಹರಿದಿದ
ಸುಖಮಯ ಸುಷ್ಟಿಯಲಿ

ಮೌನದ ಮಡಿಲಲಿ, ಹಸುರು ಹಸಲೆಯಲಿ
ಮಲಗಿರುವೆನು ನಾನೇಕಾಂಗಿ,
ನೀನೆಂದಿಗೆ ಐತರುವೆಯೊ ಎಂಬುವ
ಚಿಂತೆಯೆ ನಾನಾಗಿ

ವಿರಯಿ

ಕಾದೆ ಕಾದೆ ಕಾದೆ ಕಾದೆ
ನೀನು ಮಾತ್ರ ಬರದೆ ಹೋದೆ,
ಓ ಎನ್ನ ರಾಧೆ! ||ಪ||
ಮನದಿ ವಿರಹದುರಿಯು ತೋರೆ
ಕ್ಷಣವದೊಂದು ಯುಗವ ಮೀರೆ
ಓ ಎನ್ನ ನೀರೆ! ||ಅ. ಪ||

ನವನಸಂತನಿಳೆಗೆ ಬಂದು
ಕುಸುಮ ನಿವೇದನವ ತಂದು
ವಿಹಂಗ ಗಾನದಿ
ಪ್ರೇಮಗೀತೆಗಳನು ಹಾಡಿ
ಮಧಿಸಲೆದೆಯ ನೃತ್ಯವಾಡಿ,
ತಾನತಾನದಿ ;

ದೂರದುದಯ ಗಗನದಲ್ಲ
ಕುಂಕುಮ ಧೂಳಿಯನೆ ಚಿಲ್ಲಿ
ಉಷೆಯ ಮೂರುತಿ
ಜಗಕೆ ಜೀವರಸವ ತರಲು,
ಶಿಖರವನವನೇರಿ ಬರಲು
ಅರುಣ ಸಾರಥಿ ;

ಪೂರ್ಣ ಸುಧಾಕರನ ಕಾಂತಿ
ಬನವ ತೋಯ್ಯಲಿಳೆಯ ಶಾಂತಿ
ಮೇರೆವರಿಯಲು,

ಕಾಣದುಲಿವ ತೇನೆಹಕ್ಕೆ
ಗಾನಮೇಘದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ
ಸೋನೆಗರೆಯಲು ,

ನಭವನೆಲ್ಲ ಮುಚ್ಚಿ ಮುಗಿಲು
ಸೋನೆ ಮಳೆಯ ಸುರಿವ ಹಗಲು
ಜೊತೆಯದಿಲ್ಲದ,
ಖಿನ್ನ ಮನವ ನಗಿಸಿ ನಲಿಸಿ,
' ರನ್ನ ' ಎಂದು ಎದೆಯನೊಲಿಸಿ
ಒಲಿವರಿಲ್ಲದ

ಪರ್ವತ ವನ ಕಂದರದಲಿ
ಸರೋವರದ ತೀರಗಳಲಿ
ನಿನ್ನ ನರಸಿದ ,
ಒಮ್ಮೆ ಮೊರೆದು, ಒಮ್ಮೆ ಜರೆದು,
ಒಮ್ಮೆ ನಿನ್ನ ಕೂಗಿ ಕರೆದು
ಬರಿದೆ ಚರಿಸಿದೆ

ಯಾವ ಯಮುನೆಯರೆಯ ಮೇಲೆ
ಕುಳಿತು ಹಾಡುತ್ತಿರುವೆ, ಬಾಲೆ ?
ಓ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದೆ ?
ಯಮುನೆಯಾಗಿ ಹರಿದು ಬರುವೆ,
ತೆರೆಯ ಮುತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಕರೆವೆ,
ಬಾ ಎನ್ನ ರಾಧೆ !

ಸಿದ್ಧಿ

ನಿನ್ನೊಂದು ಚೆಂದುಪೆಯ ಸವಿಮುತ್ತಿಗೆಂದು ನಾ
ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಗಳೆತ್ತಿ ಬಯಸಿ ಬಂದೆ ;
ಯುಗಯುಗಾಂತರದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ ತೊಳಲುತ್ತ ಬಳಲಿ
ಕಡೆಗಿಂದು ನಿಂದಿಹೆನು ನಿನ್ನ ಮುಂದೆ.

ನನ್ನಂತೆಯೇ ನೀನು ಹುಡುಕಿ ನೊಂದಿಹೆ, ಬಲ್ಲೆ ;
ಸಾರುತಿದೆ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿನ ಪ್ರಣಯಕಾಂತಿ !
ಕಲ್ಪಾಂತರವ ಹಿರಿಯ ಬಯಕೆ ಫಲಿಸಲಿ ಇಂದು :
ಸ್ನೇಹವೋಹದ ಮುತ್ತನಿಡು-- ಓ ಎನ್ನ ಶಾಂತಿ !

ರಾಧೆ ನನ್ನ ಕೆನ್ನೆಗೆ

ಹೊಮ್ಮಿದಳೆಯ ಗರುಕೆ ಮೇಲೆ
ಚಿಮ್ಮಿ ಹುಲ್ಲೆಮರಿಯವೋಲೆ
ನನ್ನನೊಪ್ಪಿ ರಾಧೆಯಪ್ಪಿ
ಚುಂಬಿಸಿದಳು ಕೆನ್ನೆಗೆ !

ಎಲ್ಲ ಬರೆದುಕೊಳುವ ವಿಧಿ
(ನಲ್ಲೆಗಾಣೆ ಪುಣ್ಯನಿಧಿ !)
ನಿನಗೆ ನನ್ನದೊಂದು ಮೊರೆ
ಮುತ್ತುಕೊಟ್ಟುದನೂ ಬರೆ,
' ರಾ-ಧೆ ನ-ನ್ನ ಕೆ-ನ್ನೆ-ಗೆ '

“ ಇವನು ಕೋಪಿ, ಇವನು ಪಾಪಿ ”
ಸುಳ್ಳನೆ ಬರೆ, ನಿನಗೆ ಕೂಪಿ !
“ ಇವಗೆ ಮೋಹ, ಭ್ರಾಂತಿ, ಭ್ರಮೆ !
ಹ್ಲೂ ಆಗಲಿ ! ಅದಕೂ ಕ್ಷಮೆ !
ಆದರೆನ್ನ ದೊಂದೆ ಮೊರೆ
ಮುತ್ತುಕೊಟ್ಟುದನೂ ಬರೆ,
ರಾಧೆ ನನ್ನ ಕೆನ್ನೆಗೆ !

ಲೀ ಹಂಟ್ ಕವಿಯ 'Rondeau' ಎಂಬ ಕವನದ
ಭಾವಾನುಕರಣ

ನಿರೀಕೆ

ಬರುವನಿಂದು ಮಮ ಹೃದಯದ

ಅವ್ಯುತ ಮೂರುತಿ ;

ಬರುವನಿಂದು ಮಮ ಜೀವದ

ಮಂಗಳಾರತಿ !

ಕೆಳದಿಯೆ, ಬಾ, ಸಿಂಗರಗೆಯ್ ;

ಹೊಸ ಹೂವಿನ ಮಾಲೆಯ ನೆಯ್

ಮೋಹದ ಸೊಡರಾಗಲಿ ಮೆಯ್ !

'ಮದನನ ಸತಿ, ಸುಂದರ ರತಿ,

ಬಾರೆನ್ನೆಲಿ ಪ್ರಿಯಪತಿ !

ವೈಚಿಲುವಿನ ಹೊಳೆನೀರಲಿ

ಮಿಯಲಿ ಮಧುಸಂಸ್ಕೃತಿ !

ಹೃದಯ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ

ಹೃದಯ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನುಥುರ ಪ್ರಾಣೇಶನಿಗೆ
ಪ್ರಣಯದಾರತಿ ಪೂಜಯಾಗುತಿದ ಬಾ !
ಕಂಬನಿಯ ಚುಂಬನದ ಪ್ರೇಮಾಂಬುಜಾತದಲಿ
ತುಂಬಿ ಜೀವನನೆ ಮುಡುಪರ್ಪಿಸಲು ತಾ !

ರಾಗವೇ ವೈರಾಗ್ಯವಪ್ಪುದಲ್ಲಿ !
ಭೋಗವೇ ತ್ಯಾಗವಾಗಿರುವುದಲ್ಲಿ !
ಮೋಹವೇ ಭಕ್ತಿಯಾಗಿರುವುದಲ್ಲಿ !
ಪ್ರೇಮವೇ ಮುಕ್ತಿಯಂತೆಸೆವುದಲ್ಲಿ

ಏಕಾಂತವಿದು ಸಹಿಸಲಾರದಿದೆ

ಏಕಾಂತವಿದು ಸಹಿಸಲಾರದಿದೆ ; ಬಾರಯ್ಯ,
ಸೌಂದರ್ಯ ಮೂರುತಿಯೆ, ಹೃದಯವನಕೆ.
ಬರಲು ನೀಂ ಜೈತ್ರಪಕ್ಷಿಯ ಗಾಂವ ಬಂದಂತೆ
ನಂದನಾನಂದವೈತಹುದು ಮನಕೆ !

ಕೆನ್ನೆ ಕೆಂದಳಿರ ತಾ, ನಗೆಯ ನಲ್ಮುಗುಳ ತಾ,
ತೊಂಡೆವಣ್ಣುಟೆಯ ತಾ, ಲತೆಮೆಯ್ಯ ತಾ !
ರವಿಯುದಯದಂತೆ ಬಾ, ಶಶಿಯುದಯದಂತೆ ಬಾ,
ಯೌವನೋದಯದಂತೆ ಬಾರಯ್ಯ ಬಾ !

ಮೌನವಿದು ಬಿರಿದೊಡೆದು ಬಹುಗಾನ ತಾನಾಗಿ
ಪ್ರವಹಿಸಲಿ ಸುಪ್ರೇಮದಮರಸಿಂಧು !
ನಿಶ್ಚಲತೆ ನರಿಸಲಿ ಪ್ರೇಮತಾಂಡವನಾಗಿ ;
ಬಾರಯ್ಯ, ಚಿರ ರಸ ನವೀನ ಬಂಧು !

ಪ್ರೇಯಸಿ

ಯಾವ ದೂರದ ಸ್ವಪ್ನಸ್ವರ್ಗದಲಿ, ಕಲ್ಪನೆಯ
ವರ್ಣಮಯ ನಂದನೋದ್ಯಾನದಲಿ, ಕಲ್ಪತರು
ತಲದಲ್ಲಿ ಹರಿವ ಮಂದಾಕಿನಿಯ ತೀರದಲಿ
ರಾಜಿಸುವ ಪಳುಕುವಾಸರೆಯಾಸನದ ಮೇಲೆ
ಪ್ರೇಮಿಕ ಧ್ಯಾನದಲಿ ತಲ್ಲೀನಳಾಗಿರುವೆ,
ಓ ಎನ್ನ ಜೀವನ ಪ್ರೇಯಸಿಯೆ ? ಸುರನದಿಯ
ಬೆಳ್ಳಗೆಯು ಬೆಳ್ಳೋರೆಯ ಶಿರದ ತೆರೆಯೊಲು ಬಂದು
ಪದುಮಗಳ ಸೋಂಕಿನಲಿ ಪದುಮವಾಗಿಹ ನಿನ್ನ
ಮೆಲ್ಲಡಿಗಳನು ಮುಟ್ಟಿ ಮುತ್ತಿಟ್ಟು ಹರುಷದಲಿ
ಹರಿಯುತಿದೆ ಮುಂದೆ, ಓ ಎನ್ನಿನಿಯ ರೂಪಸಿಯೆ !
ಪುಷ್ಪಪರಿಮಳವೆತ್ತ ಮಂದಸವನನು ನಿನ್ನ
ಕೇಶರಾಶಿಯ ಕೆದರಲೋಸುಗವೆ ಲೀಲೆಯಲಿ
ಉನ್ನತ್ತನಾಗಿಹನು, ಮಾನಸಿಕ ಸುಂದರಿಯೆ !
ಹೊಂಗರಿಯ ಹಕ್ಕಿಗಳು ನಿನ್ನ ಸುತ್ತಲು ಹಾರಿ
ಇನಿದನಿಯ ಬೀರುತಿನೆ ಮರಬಳ್ಳಿಗಳು ನಿನ್ನ
ಚರಣತಲದಲಿ ತಮ್ಮ ಕುಸುಮನೈವೇದ್ಯವನು
ಅನವರತ ಅರ್ಪಿಸಿವೆ ಓ ಎನ್ನ ಮೋಹಿನಿಯೆ,
ಎಲ್ಲ ಋತುಗಳ ಎಲ್ಲ ಬಣ್ಣಗಳು, ನೋಡಲ್ಲಿ,
ನಿನ್ನ ವಸನಾಂಚಲದಿ ಇನಿತು ತಾವನು ಬೇಡಿ
ಕಾದಿವೆ ತಪಂಗೈದು ! .

ಇಂತಿರಲು ನೀನಲ್ಲಿ,

ಆ ದೂರದ ಸ್ವಪ್ನಸ್ವರ್ಗದಲಿ, ಮರ್ತ್ಯಕ್ಕೆ

ನಿಲುಕದ ಅತೀತದಲಿ ; ನಾನಿಲ್ಲಿ ಮರ್ತ್ಯದಲಿ,
 ಈ ಸ್ಥೂಲ ಭವನದಲಿ, ಬಂಧನದ ಭವನದಲಿ
 ಸೆರೆಯಾಗಿ ಕ್ರಂದಿಸುತ್ತಿಹೆ ನಿನ್ನ ಹಾರೈಸಿ,
 ಓ ಎನ್ನ ಜೀವನ ಪ್ರೇಯಸಿಯೆ, ರೂಪಸಿಯೆ,
 ಮೋಹಿನಿಯೆ, ಮಾಧುರಿಯೆ, ಮಾನಸಿಕ ಸುಂದರಿಯೆ !
 ನೀನಿಲ್ಲದೀ ತಿರೆಯು ಜಡವಾಗಿ ಸೆರೆಯಾಗಿ
 ಕೊರೆಯಾಗಿ ಬರಿಯ ಮರುಧರೆಯಾಗಿ ತೋರುತಿದೆ
 ಎರಹದಲಿ ನನ್ನೆದೆಯು ಬಿರಿಯುತಿದೆ ; ಕಣ್ಣೀರು
 ಸುರಿಯುತಿದೆ ; ಮೈಗೆ ಉರಿಹೊತ್ತುತಿದೆ. ನೀನಿನ್ನು
 ಬಾರದಿರೆ ಭಸ್ಮವಾಗುವೆ ನಾನು. ಆ ಬೂದಿ
 ಗಾಳಿಯಲಿ ತೇಲಿ, ನದಿಯಲಿ ಹರಿದು ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ.
 ನಿನ್ನ ತಪವನು ಕೆಡಿಸಿ ಎಂದಿಗೂ ಮುಗಿಯದಿಹ
 ಸೀಮೆಯಿಲ್ಲದ ರೋದನಕೆ ನಿನ್ನ ತಳ್ಳುವುದು. ---
 ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನವು ಸಾಕು ; ಬಾ ಬೇಗ ಮರ್ತ್ಯಕ್ಕೆ !
 ಬಂದೆನ್ನ ನಪ್ಪು ! ತುಟಿಯೊತ್ತಿನಲಿ ತವಿಸೆನ್ನ
 ಎದೆಯ ಬಿರುಬೇಗೆಯನು ! ನೀನು ಬರಲಾರದಿರೆ,
 ನಿನ್ನ ಹಿರಿಮೆಗೆ ಕಿರಿಯ ತಿರೆ ಸಾಲದಾಗುವೊಡೆ
 ನನ್ನ ನಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೋ—ಮುತ್ತನಿಡು, ದೇವಿ !
 ಬರಲಿ ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲು, ಹೋಗಲಿ ಹರಿದು ಕಾವಿ !

ನೀನೆನ್ನ ಬಳಿಯಿರಲು

ನೀನನ್ನ ಬಳಿಯಿರಲು ಜಗ ತುಂಬಿತುಳುಕುವುದು ,

ನೀನು ಹೋದರೆ ದೂರ ಶೂನ್ಯವಾಗುವುದು

ನೀನೆನ್ನ ಜೀವನದ ಸರ್ವಸ್ವವಾಗಿರುವೆ ,

ಓ ನನ್ನ ಸ್ತ್ರಿಯ ಮೂರ್ತಿ, ಎದಗೆ ಬಾರೈ

ಬಿಸಿಲಿರುವ ಮರುಭೂಮಿಯಿಂದದಲಿ ನನ್ನೆದೆಯು

ನಿರಹದಿಂದುದುರಿದುದು ಯೋಗಕೆಳಸುವುದು ,

ಮಳೆಗರೆದು, ತಂಪಿತ್ತು, ಪರಿಹರಿಸಿ ಬೇಗೆಯನು,

ಪ್ರೇಮತೋಯದ ಮೂರ್ತಿ, ಎದಗೆ ಬಾರೈ

ಅಗಲಿಕೆಯ ಸಹಿಸಲಾರೆನು ನಾನು , ನಿನ್ನನ್ನೆ

ಹಗಲಿರುಳು ನೆನೆದು ಬಗೆ ಕುದಿದು ಬೇಯುವುದು

ಓ ನನ್ನ ಆನಂದ ಸತ್ಯಸುಂದರ ಮೂರ್ತಿ,

ಶೂನ್ಯವನು ಪೂರ್ಣಗೈ ! ಎದಗೆ ಬಾರೈ !

ಆತ್ಮವಿಕಸನವಲ್ಲೆ ಮಿಲನಸಾರ ?

ದನ್ಮಯ್ಯ, ಬಾ ಬೇಗ, ಓ ಎನ್ನ ಹೃದಯೇಶ,
ಕಾದು ದಣಿದೆನು ; ಇನ್ನು ತಡೆಯಲಾರೆ.
ಹರಿಯತಿದೆ ನರಗಳಲಿ ಬೆಂಕಿಯುರಿ ; ಹರಣವನೆ
ಕೊರೆದಿದೆ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯ ನಿಶಿತಧಾರೆ.
ನೀನು ತಡಮಾಡಿದರೆ ಬಾಳೆಲ್ಲ ಸಂಕುಚಿಸಿ,
ಕುಗ್ಗಿಸುವುದಾತ್ಮವನು ವಿರಹಭಾರ.
ನೀನು ಬಂದರೆ ಬಳಿಗೆ ಬಾಳರಳಿ ಹಬ್ಬುವುದು ;
ಆತ್ಮವಿಕಸನವಲ್ಲೆ ಮಿಲನ ಸಾರ ?

ಆತ್ಮ ನಿವೇದನ

‘ ಬೃಂದಾವನಕೆ ಹಾಲನು ಮಾರಲು
ಹೋಗುವ ಬಾರೇ ಬೇಗ, ಸಖಿ ! ’

‘ ಬೃಂದಾವನದಿ ಹಾಲನುಕೊಳ್ಳುವ-
ರಾರಿಹರೇ ಹೇಳಿಂದುಮುಖಿ ? ’

‘ ಗೋವನು ಕಾಯುವ ಗೋವಿಂದಸಿಹನೆ;
ಹಾಲನು ಕೊಳ್ಳುವ, ಕೇಳೆ ಸಖಿ !
ಚಿನ್ನವ ಕೊಡನೇ, ರನ್ನವ ಕೊಡನೇ,
ತನ್ನನೆ ಕೊಡುವನು ಬಾರೆ, ಸಖಿ ! ’

ಕಣ್ಣನು ಮೋಹಿಸ ಪೀತಾಂಬರವನು,
ಬಣ್ಣದ ಬಳೆಗಳ ಧರಿಸು, ಸಖಿ,
ಚನ್ನನ ಮೋಹಿಸುವೆದೆಯನು ಹಾರವು
ಸಿಂಗರಿಸಲಿ, ಹೇ ನಳಿನಮುಖಿ !

ಝಣಝಣವೆನ್ನಲಿ ನೂಪುರ, ಗೋಪಿ,
ಹಣೆಯೊಳು ಚಂದನ ರಂಜಿಸಲಿ !
ತೊಂಡೆಯ ಹಣ್ಣನು ತುಟಿಗಳು ನಗಲಿ,
ವದನವು ಮಾರಲಿ ತಾವರಿಯು !

ಯಮುನಾತೀರದೊಳಲೆಯುವ ಬಾರೇ
ಹಾಲುಬೇಕೆ ಹಾಲೆಂದು ಸಖಿ,
ಹಾಲನು ಮಾರುವ ನೆವದಿಂದ ಹರಿಯು
ಮೋಹಿಸಿ ಕರೆಯುವ ಬಾರೆ, ಸಖಿ ! ’

ಹಾಲ ನಿವೇದಿಸಿ ಆತ್ಮವನರ್ಪಿಸಿ
ಮುಕ್ತಿಯ ಹೊಂದುವ, ಸೌಮ್ಯಮುಖಿ!
ಹಾಲನು ಮಾರಿ ಹರಿಯನು ಕೊಳ್ಳುವ
ನಾವೇ ಧನ್ಯರು, ಕಮಲಮುಖಿ!
ನಮ್ಮಿಲಾಭವ ಮೀರುವ ಲಾಭವು
ಬೇರಿನ್ನಿಹುದೇ, ಇಂದುಮುಖಿ?
ಬೃಂದಾವನಕೇ ಹಾಲನು ಮಾರಲು
ಹೋಗುವ ಬಾರೇ ಬೇಗ, ಸಖಿ!'

ಶ್ರೀ ಮಜುಂದಾರರ ಒಂದು ಚಿತ್ರದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದದ್ದು

ಹಾರೈಕೆ

ನಿನ್ನ ಕಾಣಲೆನ್ನ ಕಣ್

ಕಾತರಿಸುತ್ತಿದ !

ನಿನ್ನ ಸೋಂಕಲೆನ್ನ ಮೆಯ್

ಹಾರಯಿಸುತ್ತಿದ !

ಬಿಸಿಲಿನುರಿಗೆ ಬೆಂದ ಭೂಮಿ

ಮುಂಗಾರನು ಹಾರುವಂತೆ

ಬಾಯಾರಿದ ಹಸಿದ ಾಸುಕ

ಎದಯ ನೊದಯ ಕೋರುವಂತೆ ,

ರಸ ತುಂಬಿದ ಹೊಸ ತಾವರೆ

ಭೃಂಗ ಸಂಗಕೆಳಸುವಂತೆ ,

ನೀರಾಳಕೆ ಮುಳುಗಿದವನು

ಉಸಿರಾಡಲು ಹೋರುವಂತೆ ,

ನಿನ್ನ ಕಾಣಲೆನ್ನ ಕಣ್

ಕಾತರಿಸುತ್ತಿದ !

ನಿನ್ನ ಸೋಂಕಲೆನ್ನ ಮೆಯ್

ಹಾರಯಿಸುತ್ತಿದ !

ವಾಸಕ ಸಜ್ಜಿಕೆ

ಜ

ಯಾವ ಅತಿಥಿ ನಿಗುಣನಾಗಿಹೆ

ಓ ಮಮ ಪ್ರೇಮದ ಅತಿಥಿಯೆ ನೀಂ ?

ಗುಣಮಯ ಮಾಯಾ ವನತರು ಮೂಲದಿ

ಕಾದಿಹೆ ವಾಸಕ ಸಜ್ಜಿಕೆ ನಾಂ !

ಕುರುಳನು ತಿದ್ದಿದೆ, ಹೆರಳನು ಹಾಕಿದೆ,

ಬೈತಲೆ ಬಾಚಿದೆ ನಿನಗಾಗಿ ;

ಬಾಸಿನ ಬಣ್ಣದ ನೀಲಿಯ ಸೀರೆಯು

ನೆರಿಗೆಯನುಟ್ಟಿಹೆ ನಿನಗಾಗಿ.

ತುಟೆ ಕೆಂಪಾಗಿದೆ ನಿನಗಾಗಿ .

ಕಣ್ಣೆವೆಯಿಕ್ಕದು ನಿನಗಾಗಿ.

ಒಲುಮೆಯ ಹೊಸಲಿನ ರಭಸದ ಹೊಯ್ಲಿಗೆ

ಬಿರಿವೆದೆ ಕರೆಯುತ್ತಿದೆ ಕೂಗಿ !

ಪ್ರಾಣ ಪಕ್ಷಿ ತಾ ದೇಹಪಂಜರದಿ

ತುಡಿಯುತ್ತಿದೆ, ಹಾ, ಸೆರೆಯಾಗ !

ಕೈಯಲಿ ಹಿಡಿದಿಹ ಕುಸುಮನಾಲಿಕೆಯು

ಬಿಸುಸುಯ್ಲಿಗೆ ಬಾಡುವ ಮುನ್ನ,

‘ ನೇತಿ ’ಯ ನಿಗುಣ ಶೂನ್ಯವನುಳಿಯುತ

‘ ಇತಿ ’ಯಾಗೈತರು. ಓ ಚೆನ್ನ !

ರಾಸ ಲೀಲೆ

ಏಶ್ವದ ಕೇಂದ್ರದ ಬೃಂದಾವನದಲಿ,
ಜೀವನ ಜಮುನೆಯ ಕೂಲದಲಿ,
ರಾಗದ ಭೋಗದ ಮಧು ಸಂಸಾರದ
ಕದಂಬ ತರುವರ ಮೂಲದಲಿ,
ಬಿಸಿಲಿನ ನೆಳಲಿನ ಬಲೆಬಲೆ ನಲಿಯುವ
ರಂಗೋಲಿಯ ಶೀತಲ ಛಾಯೆಯಲಿ,
ಶುಕಪಿಕ ಸಂಕುಲ ತುಮುಲ ನಿನಾದದ
ಸಂಗೀತದ ಮಧುಮಯ ಮಾಯೆಯಲಿ
ಹಚ್ಚನ ಮೆರೆದಿರೆ ವಸಂತ ಲೀಲೆ,
ಪಚ್ಚಯ ಹಸುರಿನ ಮೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ
ನರಿಸುವನದೂ ತ್ರಿಭಂಗ ಮುರಾರಿ,
ತ್ರಿಲೋಕ ಮೋಹಕ ರಾಸ ವಿಹಾರಿ !

ಸಮುದ್ರ ಮುದ್ರಿತ ಗಿರಿಧರಿಯಂತೆ
ನೀಲ ದುಕೂಲದ ಶ್ಯಾಮ ಶರೀರಿ !
ಸಂಧ್ಯಾ ಸುಂದರ ದಿಗಂತದಂತೆ
ಉಜ್ವಲ ಘನ ವನಮಾಲಾ ಧಾರಿ !
ನಾಟ್ಯಂಗೈದಿದ ಪಿಂಞ ಕಿರೀಟ,
ಪ್ರೇಮಿಕ ಯೋಗಿಯ ಪಿಂಗಲ ಜೂಟ !
ಬಿಂಬಾಧರ ಚುಂಬಿತವಾ ವೇಣು
ರಾಧೆಯ ವಿರಹಕೆ ಕಡುಬಿನ ನೇಣು !
ನಳಕೂಬರ ಮನ್ಮಥರವರೆಲ್ಲಿ ?

ಸೌಂದರ್ಯದ ಸಾರವಿದೆಲ್ಲಿ ? -

ಝಣೆರು ಝಣೆರು ಝಣೆಝಣೆರೆನೆ ಗೆಜ್ಜೆ
 ಕುಣೆದು ಕುಣೆದು ಕುಣೆಕುಣೆದಿವೆ ಹೆಜ್ಜೆ
 ಪುಲ್ಲ ವರ್ನಿಮಿರುತೆ ನಲಿದಿದೆ ಮಣ್ಣು !
 ಮೈನವರ್ನಿಮಿರುತೆ ಹನಿತಿವೆ ಕಣ್ಣು !
 ನೃತ್ಯಕೆ ಹೊಯಿಕ್ಕೆ ಗಾನದ ಶೈಲಿ ;
 ಗಾನಕೆ ಹೊಯಿಕ್ಕೆ ನೃತ್ಯದ ಶೈಲಿ !
 ಪಿಳ್ಳಂಗೋವಿಯನುಗುತಿದೆ ಗಾನಂ

ಮಳೆಬಿಲ್ಲಿನ ಹೊಳೆಯನು ಹೋಲಿ !

ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಗಾನದ ಗಂಗಾ ಸ್ನಾನಂ !

ಕಾಣದೊ ಮುಳುಮುಳುಗಿದೆ ತೇಲಿ !

ನರಿಸಿ ಸುತ್ತಿದೆ ಗೋಪೀವೃಂದಂ
 ಲಲನಾಕಾರದ ಪ್ರಣಯಾನಂದಂ !
 ಹಗಲಿರುಳೆರಡೂ ಉಷೆ ಸಂಧ್ಯೆಯರಂ
 ತಳ್ಳೆಸಿಳೆಯಂ ಭ್ರಮಿಪಂದದಲಿ,
 ರಂಗು ರಂಗಿನ ಸೀರೆಯ ಸೊಬಗಿಂ

ಮೆರೆಯುವ ಹೂದೋಂಟದ ಚಂದದಲಿ,

ಜಗದೆದೆಯಲಿ ರತಿತ್ಯಷ್ಟೆಯ ಕೆರಳಿಸಿ

ಕುಣೆಕುಣೆವರು ಚಕ್ರದ ಬಂಧದಲಿ !

ವೃದುಪದ ವಿನ್ಯಾಸಕೆ ಬಳುಬಳುಕಿರೆ ಮೈ,
 ಎಲರಲಿ ನಲಿಯುವ ಅರ್ವಳ್ಳಿವೊಲಿರೆ ಕೈ
 ಝಣೆರು ಝಣೆರು ಝಣೆಝಣೆರೆನೆ ಗೆಜ್ಜೆ
 ಕುಣೆದು ಕುಣೆದು ಕುಣೆಕುಣೆದಿರೆ ಹೆಜ್ಜೆ,

ಗೋಪಿಯರಾದರು ತಿರುಗುವ ನೇಮಿ
ನೃತ್ತದ ವೃತ್ತಕೆ , ಕೇಂದ್ರಸ್ವಾಮಿ
ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ದಿವ್ಯಪ್ರೇಮಿ !

ಕರಿದುಂಬಿಯ ಪಡೆ ಮುಂಗುರುಳಿನ ಜಡೆ
ಹೆಡೆಯೆತ್ತಾಡುವ ಕಾಳಿಂಗನ ನಡೆ !
ಕೊಂಕಿದ ಹುಬ್ಬಿನ ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ
ದೃಷ್ಟಿ ಮಯೂಖದ ಬತ್ತಳಿಕೆ
ಬಿಂಕದ ಎದೆಗಡಲುಬ್ಬರವಿಳಿತಕೆ
ಸೃಷ್ಟಿಯ ವ್ರಾಣದ ತತ್ತಳಿಕೆ !
ಮಧು ಮೃದು ಕೋಮಲ ಪದ ಚುಂಬನಕೆ
ತಲ್ಲಣಿಸಿದ ಭೂಮಿ !

ಹೆಜ್ಜೆಯ ಬಿಜ್ಜೆಯ ಗೆಜ್ಜೆಯ ನಾದಕೆ
ಗಾನ ತರಂಗಿತ ನೇಣು ವಿನೋದಕೆ
ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೆ ಕಾಮಿ !

ಹಸುರು ಹಸಲಿಯಲಿ ಮೇಯುವ ಗೋವು
ಸರೆಯಾಗಿಂಪಿಗೆ ತೊರೆಯುತೆ ಮೇವು
ಕಿವಿಗಳ ನಿಮಿರಿಸಿ ವೋರೆಯನೆತ್ತಿ,
ಕಂಡರಿಸಿದರೆನೆ ಕಲ್ಲನು ಕೆತ್ತಿ,
ನೋಡದೊ ನಿಂತಿವೆ ಸ್ವರವಶವಾಗಿ,
ಮೃತ್ಪಟ ಚಿತ್ರದಿ ಕೊರೆದಂತಾಗಿ,
ಸರಗೈದಿರೆ ಕೊಳಲಿನ ಯೋಗಿ !
ರಾಸಕ್ರೇಡೆಯ ನೋಡಲೈನಲು,
ಕೊಳಲಿಂಚರವನು ಕೇಳಲೈನಲು

ಅದೊ ನಿಂತುದು ಯಮುನೆಯ ಹರಿಹೊನಲು,

ಗಾನಕೆ ಘನವಾಯ್ತೆಂಬಂತೆ !

ತೊರೆ ನೊರೆ ಕರುವಿಟ್ಟಂತಿರೆ ನೀವೊಳೆ

ಮೆರೆದಿದೆ ಬಣ್ಣದಿ ಬರೆದಂತೆ !

ಗರಿಕಾನನತತಿ ಬಾನ್ ಮುಗಿಲೆಲ್ಲಂ

ಕಿವಿಯಾಗಿವೆ ಮೈಮರೆತಂತೆ !

ಕೊಳಲಿನ ಮಂತ್ರದಿ ತ್ರಿಜಗಂ ಮುಗ್ಧ !

ಸೃಷ್ಟಿ ಸಮಸ್ತಂ ಭಾವಸ್ತುಬ್ಧ !

ನಿಶ್ಚಲ ಚಿತ್ರಂ ನೋಡದೊ ಮತ್ತೆ

ರಸಸುಖದಿಂ ಸ್ಪಂದನಗೈಯುತ್ತೆ

ರಾಸ ವಿಲಾಸದ ಛಂದಃ ಪ್ರಾಣಕೆ

ಸಮರಸ ಲಾಸ್ಯವನಾಡುತಿದೆ ;

ಭಾವಾತಪದಿಂ ಘನಿತಾನಂದದಿ

ಜೀವತರಂಗಿಣಿ ಮೂಡುತಿದೆ !

ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ ಹೊಳೆ ನೊರೆನಗೆ ಬೀರಿ

ತರಂಗತಾಡನ ಘೋಷದಲಿ ;

ರಾಜಿಸುತಿದೆ ಮಧು ಕಾನನ ರಾಜಿ

ತೀವಿದ ಪುಷ್ಪಾವೇಶದಲಿ ;

ಮಳೆಬಿಲ್ಲುಣ್ಣದಿ ಸುರಿಯಲು ತೊಡಗಿದೆ

ಹೂಮಳೆ ಸಮಸ್ತ ದೇಶದಲಿ !

ಬಹುವಿಧ ಸುಮಕುಲ ಗಂಧಸಮಾರಂ

ಚಲಿಸುತ್ತಿಹನಶರೀರ ಮಯೂರಂ !

ಅದೊ ಕುಣಿಯಲು ತೊಡಗಿದೆ ಗಿರಿಪಂಕ್ತಿ,

ಸಾನುಸ್ಥಾನದಿ ವಪುಕ್ರೇಡೆಗೆ

ತೊಡಗಿದುವೋ ಎನೆ ದಿಗ್ಗಂತಿ !

ತಾಂಡವಗೈದಿದೆ ಆಮೂ ಅಂಭೋಧಿ,
ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರ ರಾಸವಿಲಾಸದ

ರಸ ಪಾನಾನಂದೋನ್ಮಾದಿ !

ಭೂ ಗ್ರಹನಿಕರಂ ರವಿ ತಾರಾಳ
ರಾಸಕ್ರೀಡಾವೇಶವ ತಾಳೆ
ಯುಗಯುಗಯುಗದಿಂ ಗಿರ್ರನ ಸುತ್ತಿವೆ,
ಒಂದನ್ನೊಂದಂ ಸೆಳೆದಿವೆ, ಮುತ್ತಿವೆ,
ಎಂದಂದಿಗು ಬಿಡದಾಲಿಂಗನದಿ

ರಹಸ್ಯ ಭಂದೋ ಬಂಧನದಿ !

ಸಿಲ್ಲಲ್ ಪ್ರಲಯಂ ! ಚಲಿಸಲ್ ಸೃಷ್ಟಿ !
ನೃತ್ಯಗೀತಗಳ ಜೀವನ ತುಷ್ಟಿ !
ಅಣುಅಣುವಿಂ ನೀವಾರಿಕೆವರೆಗೆ,
ತ್ಯಣಕಣಕಣದಿಂ ಹಿಮಗಿರಿವರೆಗೆ,

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯು ರಾಸಕ್ರೀಡೆ !

ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮಗಳೊ ? ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯೊ ?
ಬಹುರೂಪಗಳಿವೆ ! ಬಹುನಾಮಗಳಿವೆ !
ಆದರೆ ಆದರೆ—ಕಡೆಯಲಿ, ಎಲ್ಲಿಯು
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲವು ರಾಸಕ್ರೀಡೆ !

ಅಕರ್ಪಣೆ

ಧರೆ ಶಶಿಯನೆಳೆವಂತೆ

ನಾ ನಿನ್ನನೆಳೆವೆ ;

ರವಿ ಧರೆಯನೆಳೆವಂತೆ

ನೀನೆನ್ನನೆಳೆವೆ !

ಭೀಮ ನೀಹಾರಿಕೆಯು

ಭೂಮಿ ರವಿಗಳನೆಲ್ಲ

ಸೆಳೆಯುವಂದದಲಿ

ಪ್ರೇಮವೆಂಬುವ ಶಕ್ತಿ

ನೇಮದಾಲಿಂಗನದಿ

ಬಂಧಿಸಿದೆ ಸಕಲರನು

ವಜ್ರಬಂಧದಲಿ !

ನೀನೆನ್ನ ವೈಣಿಕಂ

ನೀನೆನ್ನ ವೈಣಿಕಂ, ನಾ ನಿನ್ನ ವೀಣೆ
ನನ್ನ ಗಾನಕೆ ಅನ್ಯ ಪ್ರೇರಣೆಯ ಕಾಣೆ !

ಗಾನಕಾಗಿಯೆ ನೀನು ವೀಣೆಯನು ರಚಿಸಿದಯ್ ,
ಜಡದ ಜಂತ್ರದಿ ಜೀವವನು ಹಡೆದಯಯ್ ,
ಯುಗ ಯುಗ ತಪಂಭಡುತೆ ದೂರದೀ ಶ್ರುತಿಗಾಗಿ
ತರುಲೋಹದೊಡಲಿದು ಕೃತಿಗೆಯ್ಲಿಯಯ್ !

ನಿರ್ಜೀವ ತರುವಿನಾ ನೀರಸದ ಲೋಹದಿಂ
ಜೀವರಸಮಯ ಗಾನವಹುದೆಂದರಿತಾರ್ ?
ಸಂಭವಮಸಂಭವಮ್ ಎಂಬುದಿಲ್ಲಯ್ ನಿನಗೆ,
ಕವಿವಿರಾಟ್ ಹೇ ವೈಣಿಕ ವರೇಣ್ಯ !

ವಿಣಾಗಾನ

ನಾನೆ ವೀಣೆ, ನೀನೆ ತಂತಿ
ಅವನೆ ವೈಣಿಕ ;
ಮಿಡಿದನೆನಲು ರಸದ ಹೊನಲು
ಬಿಂದು ಬಿಂದು ಸೇರಿ ಸಿಂಘು
ನಾದ ರೂಪಕ.

ಭುವನವೆಲ್ಲ ಸವಿಯ ಸೊಲ್ಲ
ಕವಿಯ ಗಾನ :
ನನ್ನ ನಿನ್ನ ಹೃದಯಮೀನ-
ಕಲ್ಲಿ ಜೀನ ಸೊಗದ ಸ್ನಾನ ;
ಅವ್ಯತ ಪಾನ.

ತಂತಿಯಿಂಚರದಿ ವಿಸಂಚಿ
ರಸ ಪ್ರಳಯಿಸೆ
ನನ್ನ ನಿನ್ನ ಜೀವಮಾನ
ತಾನ ತಾನ ತನನ ತಾನ
ಪ್ರಾಣ ಪುಳಕಿಸೆ.

ಶಶಿಕಲಾ

ಪ್ರಣಯಿ ನಿಂತನು ಬಯಲಿನಲಿ ಪೂಣ-ಮೆಯ ಶಶಿಯ
ಹಾರ್ಯಸಿ ಫಾಲ್ಗುಣದ ತಾರಾಖಚಿತ ನಿಶಿಯ
ಪೂರ್ವ ದಿಜ್ಞೀಲಾಳಕಾಳಿಯಲಿ ತುಂಬುಪೆರೆ
ಜ್ಯೋತ್ಸ್ನಾ ಸುಧೌತ ಮಾಣೆಕ್ಯದೂಲು ಮೂಡಿಬರೆ
ಕತ್ತಲೆಯ ಮುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಲ ಮಲ್ಲಿಗೆಗೊಂಡೆ
ಬೆಳ್ಳನೆ ಬೆಳಗುವಂತೆ, ತೇಲಾಡಿತೆಲ್ಲ ತಿರೆ
ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳಲಿ ಮಿಂದು! ಹಿಂಜಿದರಳೆಯ ಬುಡೆ
ಬಾನ್ನೀಲಿ ನೀರಿನಲಿ ತೇಲ್ವಂತೆ ಬಿಳಿಮುಗಿಲು
ಮೆರೆಯೆ, ನಲಿದುದು ನಗುವ ಹುಣ್ಣೆಮೆಯಿರುಳು ಹಗಲು!
ತೀಡಿದುದು ತಂಬೆಲರು ಪ್ರಣಯಿ ಪ್ರಿಯೆಯನು ನೆನೆದು,
ಕಲ್ಪನೆಯ ತೊಟ್ಟೆಲಲಿ ತೂಗುಯ್ಯಲೆಯ ತೊನೆದು,
ನಿಡುಸುಯ್ದು ನಡೆದು ತನ್ನೆಲೆವನೆಗೆ, ಪಾಸಿನಲಿ
ಮೈ ಚಾಚಿದನು ತವಸಿಗೈತಂದ ಕಾಶಿಯಲಿ!

ನಡುರಾಶ್ರಿ, ಸದ್ದಿಲ್ಲ, ನಿಧ್ಧಯಲಿ ಮುಳುಗಿತ್ತು
ಜಗವೆಲ್ಲ ಸರ್ಣಶಾಲೆಯೆ ತವಸಿಯಾಗಿತ್ತು!
ಬಾಗಿಲೆಂಬರ? ಅಲ್ಲ! ಆ ಕುಟೀರದ ಕಣ್ಣು
ತೆರೆಯಿತೊಯ್ಯನಿದೇನು! ಭುವನ ಮೋಹಿನಿ ಏಣ್ಣು
ಮೂಡಿಹಳು! ಪ್ರಚ್ಯನ್ನಪ್ರಣಯಿಯಾ ಸಂನ್ಯಾಸಿ
ನೋಡಿದರೆ ಝಳಪಿಸುತ್ತಿದೆ ಮನ್ಮಥ ಕರಾಸಿ,
'ಮದನೂರಿ' ಬಿರುದುಳ್ಳ ವಿಶ್ವೇಶನೂರಿನೊಳೆ,
ಪಾಪಾಸಹಾರಿಣೀ ಗಂಗೆಯಾ ತೀರದೊಳೆ!

ಬೆಳ್ಳಿಗಳನೆ ಕಡೆದ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಬೆಣ್ಣೆಯಲಿ
 ಕರವಿಟ್ಟು ಕಯ್ಕೆಯ್ತ ಆ ಹೂವು ಕೆನ್ನೆಯಲಿ
 ಪ್ರೇಮ ಮಕರಂದ ತುಂಬಿದ ಜೇನು ಚೆಲ್ಲುತಿದೆ ;
 ಹೊನ್ನಾಗಿ ಜೊನ್ನಾಗಿ ಸಂಯಮವ ಕೊಲ್ಲುತಿದೆ ;
 ಕರೆದು ಬಗೆಯನು ಕೆಣಕಿ ಕಿತ್ತಡಿಯ ಗೆಲ್ಲುತಿದೆ ;
 ಕದಡುತಿದೆ ಸುಯೋರಿ ತರುಣಸಂನ್ಯಾಸಿಯೆದೆ !
 ಕತ್ತಲೆಯ ಸಾರದಿಂದೆರಕ ಹೊಯ್ತುರುವಂತೆ
 ಕೂದಲಿದೆ. ಕಣ್ಣೊ ತಾವರೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಸೆರೆ !
 ತುಟಿಯೊ ಮೈ ಬಳ್ಳಿಯಲಿ ತೊಂಡೆ ಹಣ್ಣಾದಂತೆ !
 ತುಂಬೆದೆಯನಾಂತಿರುವ ಕಟಿಯೊ ತಾನೊಂದು ಗೆರೆ !
 ಎಲ್ಲ ರಾಗಗಳೆಲ್ಲ ಭೋಗಗಳುಮೊಂದಾಗಿ
 ಮುತ್ತಿ ಬಂದಂತಿತ್ತು ತ್ಯಾಗ ಹನನಕ್ಕಾಗಿ !
 ಇಂತು ನಿಂತಳು ಚೆಲುವೆ ಮುಗುಳು ನಗೆ ಮೊಗದೋರಿ,
 ಮೂಗುತಿಯ ಕಾಂತಿಯನು ಮಿಂಚಿನಂದದಿ ಬೀರಿ !

ನೋಡಿದನು ತವಸಿ ಎವೆಯಿಕ್ಕದೆಯೆ. ' ಯಾರಿವಳು ?
 ಮಾನವಿಯೋ? ಮೋಹಿನಿಯೋ ? ಅಪ್ಸರಿಯೋ ? ನಡುವಿರುಳು
 ಸಂನ್ಯಾಸಿಯೆಲೆವನೆಗೆ ಬಂದಿಹಳು ! ಕನಸೇನು ?
 ಕನಸಲ್ಲ ; ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಣ್ಣೆರೆದಿರುವೆ ನಾನು ! '
 ಎಂದು ಬಗೆಯುತ್ತಿರಲು ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದನು ತ್ಯಾಗಿ
 ಇದ್ದ ಕಿಡ್ಡಂತೆ ತನ್ನಾ ಪ್ರಿಯೆಯ ಗುರುತಾಗಿ !
 ಮಲಗಿದ್ದ ಶಯ್ಯೆಯಿಂದೊಡನೆದ್ದು ಪ್ರೀತಿಯಲಿ :
 " ಶಶಿಕಲಾ, ಇಲ್ಲಿಗೆಂತ್ಯೆತಂದೆ ರಜನಿಯಲಿ ?
 ನೂರಾರು ಹರಿದಾರಿಗಳ ದೂರದೂರಿಂದೆ
 ಹೇಳಿಲ್ಲಗೆತಕ್ಕೆ ಯಾರೊಡನೆ ನೀಂ ಬಂದೆ ? "

‘ ಪತಿದೇವ, ನೀನಗಲಿ ಬರೆ ನಾನು ಬಲುನೊಂದೆ
ಪತಿತವಾಗಲು ಕಾಯ ಕಾಮುಕರ ಬಲದಿಂದೆ
ತೊರೆದದನು ತೊರೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಪತಿಸನ್ನಿಧಿಗೆ,
ನನ್ನೆಲ್ಲ ಹರಣದೂಲೈಯ ಹಿರಿಯ ರಸ ನಿಧಿಗೆ ’

ತುಟಿಯದುರಿ ಎದಬೆದರಿ ಕಣ್ತುಂಬಿ ಕೈಚಾಚಿ
ತಬ್ಬಿದನು ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಪ್ರೇಯಸಿಯ ಮೈ ಬಾಚಿ!
ಬೆಚ್ಚಿದನು ಮಾಯವಾದಳ? ಎಲ್ಲ ಆ ಹೆಣ್ಣು?
ಕನಸೂಡೆದು ಸೆಜ್ವೆಯೊಳೆ ತವಸಿ ತೆರೆದನು ಕಣ್ಣು!
ಏಂ ಮಾಯೆ? ಬೆಳಕಂಡಿಯಲಿ ಚಂದ್ರಿಕೆಯುತೂರಿ
ಕೋಲಾಗಿ ಬಂದು ಬಿದ್ದಿದೆ ಮೊಗಕೆ! ಇದೆ ನಾರಿ?

ದುರ್ದಿನ

ಬಾನಿಗೆ ಹಿಡಿದಿದೆ ಕಿಕ್ಕಿರಿ ಮಳೆವೋಡದ ಮಬ್ಬು ;
ಗಂಟಿಕ್ಕಿದವೋಲಿದೆ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಕರಿಹುಬ್ಬು.
ಮಿಂಚಿನ ಗುಡುಗಿನ ಗಾಳಿಯ ಸುಳಿವಿನಿತಿಲ್ಲ ;
ಚಿತ್ರಸ್ಥಗಿತವೋ ಎಂಬಂತಿದೆ ಜಗವೆಲ್ಲ.
ಗಿಡಮರವೆಲ್ಲಾ ನಿಶ್ಚಲ ಮೇಣ್ ಸ್ತಬ್ಧ ;
ಸದ್ದಿದ್ದರು ಅದು ಹನಿ ; ಕಡಲಾಗಿದೆ ನಿಃಶಬ್ದ.
ಹಿಡಿದು ಹೂಯ್ಯುತ್ತಿದೆ ಜಡಿಸೋನೆ,
ಬೇಸರು ಕರೆಕರೆ ಹಿಡಿಸುವ ಎಡೆಬಿಡದೆಯೆ ಸೋರುವ ಸೋನೆ !

ಪ್ರಿಯನಾಗಮನವ ಹಾರೈಸುತ್ತ ಮನೆಹೊಸ್ತಿಲ ಮೇಲೆ
ಕುಳಿತಿರುವಳು ದೀನಾನನೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ಬಾಲೆ.
ಆ ಹೆಗ್ಗಾಡಿನ ಕಣಿವೆಯ ಮಧ್ಯೆ
ಆ ಒಂಟಿಯ ಹುಲ್ಮನೆ ಮಾಡುತ್ತಲಿದೆ ನಿದ್ರೆ.
ನೆರೆಹೊರೆಯಿಲ್ಲ ; ಜೊತೆಗಾರಿಲ್ಲ ;
ತಾನೊಬ್ಬಳೆ ಎಲ್ಲ !
ನಿಡು ನೋಡುತ್ತಿರೆ ಉತ್ಕಂಠಿತೆ, ಆ ನಾರಿ,
ಹಾವಿನವೋಲು ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ ಕಣಿವೆಯ ಕಾಲ್ದಾರಿ
ಹಳುವಿನೊಳಲ್ಲಲ್ಲಿಯೆ ಮರೆಯಾಗುತ್ತೆ ತೂರಿ :
ಶೂನ್ಯತೆ ಮಾತ್ರವೆ, ಡಾ. ಅದರೊಳ್ ಸಂಚಾರಿ !

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ

ಬರ್ಪುದೆಂದಾತಪಂ

ಕರ್ಪಿರುಳ್ ತೆರಳಿ ?

ಫಲಿಪುದಂದಿ ತಪಂ

ಬಗೆಯ ಹೂವರಳಿ ?—

ಜಡತೆಗೂ ಉಂಟಲ್ಲೆ

ಒಂದೇನೂ ಎಲ್ಲೆ ?

ಇಂದೂ ನಾಳೆಯೂ ಬಲ್ಲೆ

ಕಲ್ಲುಸಿರ್ ಅಹಲ್ಯೆ !

ಹೋದ ಬಾಳ ಬೆಳಕು

ಥಾಮಸ್ ಹುಡ್ ಕವಿಯ ' ದಿ ಲೈಟ್ ಆಫ್ ಆದರ್ ಡೇಸ್ ' ಎಂಬ ಕವನದ ಅನುವಾದ

ಸದ್ದೆ ಇಲ್ಲದಿರುಳಿನಲ್ಲಿ
ನಿಡ್ಡೆ ಹೆಣ್ಣು ಬಂದು ಎನ್ನ
ಮುಗ್ಧನೇತ್ರಗಳಿಗೆ ತನ್ನ
ಮುದ್ದುಮುತ್ತ ಕೊಡುವ ಮುನ್ನ,
ಲೋಲಬಾಲೆ ನೆನಪು ಬಂದು
ಹೋದ ಬಾಳ ಬೆಳಕ ತಂದು
ಚಿತ್ತಭಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂದು
ನಲಿದು ಕುಣಿದು ಹಿಂದುಮುಂದು,
ನಲೈದೋರಿ ಮೆರೆವಳು ;
ಒಲೈದೋರಿ ಕರೆವಳು !
ಅಂದಿನಾಟ,
ಚಂದದೂಟ,
ಅಂದಿನೋಟ,
ಕೂಟ, ನೋಟ,
ಕಣ್ಣನೀರು, ಮಂದಹಾಸ,
ಅಣುಗತನದ ಹುಚ್ಚುವೇಷ,
ಅಂದು ಮೆರೆದ ಬೇಟವು,
ಅಂದು ಹೊಳೆದು
ಒಲಿದು ನಲಿದು,

ಇಂದು ಮಣ್ಣು
ಕವಿದ ಕಣ್ಣು ,
ಅಂದು ಹರುಷದಿಂ ನಡೆದು
ಇಂದು ಶೋಕದರೆಗೆ ಬಡಿದು,
ಒಡೆದ ಎದೆಯ ಕೂಟವು !

ಸದ್ದೆ ಇಲ್ಲದಿರುಳೊಳೆಂತು
ನಿದ್ದೆ ಹೆಣ್ಣು ಬಂದು ಎನ್ನ
ಮುಗ್ಧನೇತ್ರಗಳಿಗೆ ತನ್ನ
ಮುದ್ದುಮುತ್ತ ಕೊಡುವ ಮುನ್ನ,
ಖಿನ್ನವದನ ನೆನಪು ಬಂದು
ಹೋದಬಾಳ ಬೆಳಕ ತಂದು
ಚಿತ್ತಭಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂದು
ನಲಿದು ಕುಣಿದು ಹಿಂದುಮುಂದು,
ನಲೈದೋರಿ ಮೆರೆವಳು,
ಒಲೈದೋರಿ ಕರೆವಳು !

ಹಗಲು ಇರುಳು ಆಟವಾಡಿ
ದಿನವು ಮುದ್ದು ಮಾತನಾಡಿ,
ಒಂದೆ ಜೀವದುಸಿರನೆಳೆದು,
ಒಂದೆ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು,
ಮಾಗಿ ಚಳಿಯ ಗಾಳಿ ಬೀಸೆ,
ಮಾಗಿ, ಎಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಹಳದಿ-
ಯಾಗಿ ಭೂಮಿಗುದುರುವಂತೆ,
ಸಾಗಿ ಉದುರಿ ಮಾಯವಾದ

ಗೆಳೆಯರನ್ನು ನೆನೆಯಲು,
ಎಳೆಯರನ್ನು ನೆನೆಯಲು ;

ಬೆಳಕ ಕಳೆದು
ಸೊಬಗನುಳಿದು
ಕತ್ತಲಾಗಿ
ಬತ್ತಲಾಗಿ

ತೋರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೋವ
ತಳಿರು ಹೂವು ಬಾಡಿ ಹೋದ
ಬಿಟ್ಟು ಮದುವೆಮನೆಯೊಳು,
ಜೊತೆಯ ನೀಗಿ
ಒಂಟಿಯಾಗಿ,
ಬೇಸರಿಂದ,
ಭೀತಿಯಿಂದ,

ಪಾಳುಬಿದ್ದ ಮನೆಯ, ಬಾಡಿ
ನೇತುಬಿದ್ದ ಸೊಬಗ ನೋಡಿ
ಅಳುವ ನೆಂಟನಾಗುವೆ '

ಸದ್ದೆ ಇಲ್ಲದಿರುಳೊಳಿಂತು
ನಿದ್ದೆ ಹೆಣ್ಣು ಬಂದು ಎನ್ನ
ಮುಗ್ಧನೇತ್ರಗಳಿಗೆ ತನ್ನ
ಮುದ್ದು ಮುತ್ತ ಕೊಡುವ ಮುನ್ನ,
ಖಿನ್ನವದನೆ ನೆನಪು ಬಂದು
ಹೋದ ಬಾಳ ಬೆಳಕ ತಂದು
ಚಿತ್ತಭಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂದು
ನಳಿದು ಕುಣಿದು ಹಿಂದುಮುಂದು,
ನಲೈದೋರಿ ಮೆರೆವಳು ;
ಒಲೈದೋರಿ ಕರೆವಳು.

ಬಾ ಬೇಗನೆ !

ಬೇಸರಿನ ಸಂಜೆಯಿದು , ಬೇಕೆನಗೆ ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ,
ಎಲ್ಲಿ ಹೋದೆಯೋ, ಇನಿಯ ? ಬಾ ಬೇಗನೆ
ಮುಖ್ಯ ಕವಿದಿದ ನಭಕೆ , ಮಂಕು ಕವಿದಿದೆ ಮನಕೆ ,
ವಿರಹದ ಕರೆಯುತ್ತಿದೆ ! ಬಾ ಬೇಗನೆ

ಮುಳುಗಿದುದು ರವಿ , ಒಕುಳಿಯ ಚೆಲ್ಲಿದುದು ಸಂಧಿ
ಮತ್ತೆಯೊಯ್ಯನೆ ಬೂದಿಯಾಯ್ತು ಕಾಂತಿ
ಕತ್ತಲೆಯ ಕರಿನೆಳಲೊಡನೆ ಮೂಡಿದುವು ತಾರೆ ,
ಹಬ್ಬಿಹುದು ಮರುಭೂಮಿಯಂತೆ ಶಾಂತಿ !

ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲೊಳೊಬ್ಬಳೆಯೆಕುಳಿತು ಹೊಸ್ತಿಲಿ
ಹಾದಿ ನೋಡುತ್ತಲಿಹೆನು, ಬಾ ಬೇಗನೆ
ಹೃದಯ ಶೂನ್ಯತೆಯ ಪರಿಹರಿಸಿ ಪೂರ್ಣತೆಯಿತ್ತು
ಮುದಗೊಳಿಸು, ಹೃದಯೇಶ , ಬಾ ಬೇಗನೆ

ಎಂತು ನೂಂಕಲಿ ನಾಳೆಯೊಂದು ದಿನವನು, ಚೆನ್ನಾ?

ಎಂತು ನೂಂಕಲಿ ನಾಳೆಯೊಂದು ದಿನವನು, ಚೆನ್ನಾ ,
ಯುಗವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ನೀನಿಲ್ಲದೆ ?
ನಾಳೆ ಕಳೆದರೆ ನಾಡಿದ್ದೈತರುವೆ ನೀನೆಂದು,
ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ನಾಳೆ ಪಾತಾಳದಂತೆ !

ಹಗಲುಗನಸಿನ ಬನದಿ ಚರಿಸಿ ನಿನ್ನನು ಹುಡುಕಿ
ಕಾಣದಿರೆ ಮರಗಳಡಿ ವಿರಹದಿಂದ
ಕುರುಳ ನೇಣನು ಬಿಗಿದು ಕನಸು ಮರದಾ ಹರೆಗೆ
ಬಾಳ್ಕೊಲೆಯಗೈಯಲೇಂ ಮುನಿಸಿನಿಂದ ?
ನಿನ್ನ ಮೈಯನೆ ನೆನೆದು, ನಿನ್ನ ಹೆಸರನೆ ಕರೆದು,
ನೂರು ಸಾವಿರ ಸಾರಿ ಬರೆದು ಬರೆದು
ವಿರಹಯಾತನೆಯಿಂದ ಹರಿವ ಕಂಬಸಿಯಿಂದ
ಮತ್ತೆಮತ್ತೆಳಿಸಲೇನೆನ್ನ ಚೆನ್ನಾ !

ಹೆಂಬಲಿಕೆ

ದಿನವೊಂದಯಾದರೂ ನೀನಿಲ್ಲದಿರೆ ಮನವು
ಕೊರಗುವುದು, ಕುದಿಯುವುದು, ಓ ಎನ್ನ ಮನದನ್ನ '
ಬೇಸರಿಕೆಯಿಂದ ಬೇವುದು ಜೀವ, ಕಾತರಿಸಿ
ಕೋರಿ ಬಾಯಾರುವುದು ಕಣ್ಣು ನಿನ್ನಾ ಕೃತಿಯ
ಸುಧೆಗೆ, ಓ ಚೆನ್ನ ! ಹೋಗುವೆನು ಎಂದೆನಲು
ಹೋಗು ಎಂಬೆನು ಹೋಗೆ ಕಣ್ಣೀರ ಕರೆಯುವೆನು.
ಹೆಂಬಲಿಸಿ ಹಲುಬಿ ತುಂಬುವುದು ನನ್ನಾ ತೃವನು
ನಿನ್ನ ನೆನಪೊಂದೆ, ಹೇಳನೃಕ್ಕೆ ತಾನೆಲ್ಲಿ,
ಓ ಎನ್ನ ಚೆನ್ನ ! ಕಷ್ಟದಿಂದುಸಿರೇಕೆವೆ
ನಾಳೆ ನೀಂ ಬರುವೆಯೆಂಬಾಸೆಯಿಂದನ್ನ ರನ್ನಾ !

ಮೈ ಚೆಲುವಿಗೆ ನೀನೊಲಿಯದಿರೆನ್ನ ೨

ಮೈ ಚೆಲುವಿಗೆ ನೀನೊಲಿಯದಿರೆನ್ನ :
ಇಂದೋ ನಾಳೆಯೊ, ಓ ಮನದನ್ನ,
ಹಿಡಿವುದು ದೇಹಕೆ ಕಾಲದ ತುಕ್ಕು ;
ತೆರೆತೆರೆ ತೋಡುವುದೊಡಲಲಿ ಸುಕ್ಕು
ತುಟೆಗೆಂಪಳಿವುದು ; ಬಾಡುವುದಕ್ಕೆ,
ನರೆವುಮ ಕೂದಲು ; ಯೌವನ ಸ್ವಕ್ಕೆ
ಗರಿಯುದುರಿಸುವುದು. ಹಿಡಿವುದು ಮುಳ್ಳು
ಬಾಳ್ ಸೊಗದಾನೆಯ ಕೆಡಹುವ ಕಪ್ಪು.
ಕೊರಳಿನ ಇನಿದನಿ ಕರ್ಕಶವಾಗಿ,
ಗೂನಾಗುವುದೈ ನಿಡುಬೆನ್ ಬಾಗಿ :
ಅದರಿಂದೊಲಿವೊಡೆ, ಓ ಎದೆಯನ್ನ,
ಮೈ ಚೆಲುವಿಂಗಾಗೊಲಿಯದಿರೆನ್ನ.

ಪ್ರೇಮವಲ್ಲ, ಬರಿಯ ಕಾಮ

ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಹುಚ್ಚು
ಎನಿತು ದಿನವೂ ನಾನು ಕಾಣೆ !
ನಂದುವನಿತರೊಳಗೆ ಕಿಚ್ಚು
ಮುಗಿದರಡುಗೆ ಲೇಸು, ಜಾಣೆ !

ಬಳಗಿನಲರಿನಂತೆ ಚಿಲುವು
ಏನೊ ಎಂತೊ ಬರಲು ಸಂಜೆ !
ಹುಲ್ಲು ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ಒಲವು
ಬಗ್ಗನುರಿದು ಬೂದಿ, ಬಂಜ !

ಮಾಸಬಹುದು ಕೆನ್ನೆಸೊಂಪು,
ಕೆಡಲು ಬಹುದು ಕಣ್ಣಿಕಾಂತಿ,
ಬಾಡಬಹುದು ತುಟಿಯ ಕೆಂಪು
ಆಗ ಒಲುಮೆ ಬರಿಯ ಭ್ರಾಂತಿ !

ಎಲೆಗಳಿರದ ಬರಲು ಮರದ
ನೆರಳಿನೆಲುಬು ಗೂಡಿನಂತ
ನನ್ನ ಪ್ರೇಮ ಬರಿಯ ಕಾಮ !
ಮುಂದೆ ಮಾಡಬೇಡ ಚಿಂತೆ

ಹುಲ್ಲು ಬೆಂಕಿಯುರಿವತನಕ
ಅದರ ಕ್ಷಣಿಕ ಉಷ್ಣದಲ್ಲಿ
ಕುದಿಯಲೆಮ್ಮ ಕಾಮಕನಕ
ಪ್ರೇಮ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ !

ಬಿಂಕದೊಲುಮೆ

ಸಕ್ಕದಲಿ ಪವಡಿಸಿರೆ

ಅಕ್ಕರೆಯ ಚೆಲುವೆ :

ಅಸ್ಸರಿಯರೆದೆಸಿರಿಯ

ಸಕ್ಕರೆಯ ಗೆಲುವೆ ;

ಇಂದ್ರ ಸಿಂಹಾಸನವ

ಸವಿ ಸೂರೆಗೊಳುವೆ ;

ಬೇಸರಿಕೆಯಸುರಿಯನು

ಹೊಡೆಸೀಳಿ ಕೊಲುವೆ !

‘ ಮಿಸುನಿ ಬೆಟ್ಟವನೇರಿ

ಬಸವಳಿದು ಬಾಯಾರಿ

ರಸದ ಮಡುವನೆ ಹೀರಿ

ತಣೆದು ನಲಿವೆ !

ನಂದನವನಲೆದಾಡಿ

ಸುರತರುವನಳ್ಳಾಡಿ

ಸ್ವರ್ಧುನಿಯನೀಸಾಡಿ

ಕುಣೆದು ಉಲಿವೆ !

ಹೊಸ ಮಳೆಯ ಮಿಂದೆಸೆವ

ಹಸುರು ಮಲೆಗಳ ಮೇಲೆ

ನೇಸರುದಯದ ರುಚಿಯ

ಸವಿವೆ ಕಂಡು ;

ಸರ್ವ ಕವಿಗಳ ಕಾವ್ಯ

ಶೃಂಗಾರ ರಂಗದಾ

ಸಂಸಾರ ಸಾರವನು

ಸುಲಿವೆನುಂಡು !

ಪ್ರಿಯನು ಪ್ರೇಯಸಿಗೆ

ಹಾಲು, ಹೂವು, ಜೊನ್ನ, ಜೇನು,
ಎಲ್ಲ ಸೇರಿಯಾದ ನೀನು !
ಹಾಲಿಗಿಂತ ಕೆನ್ನೆ ಸವಿ ,
ಹೂವಿಗಿಂತ ಕಣ್ಣೆ ಸವಿ ,
ಜೊನ್ನ ಕಿಂತ ನಗೆಯೆ ಸವಿ ,
ಜೇನಿಗಿಂತ ಮುತ್ತೆ ಸವಿ ,
ಹಾಲು ಸವಿ, ಜೇನು ಸವಿ
ಹಾಲು ಜೇನುಗಳನು ಮಾರಿ
ನೀನೆ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸವಿ !

ಎಂತು ನಿನ್ನನು ಗೆಲುವೆ?

ಕೆಂಪು ಗುಲಾಬಿಯ ಚೆಂದುಟೆ ಚೆಲುವೆ,
ಎಂತು ನಿನ್ನನು, ಹೇಳು, ಗೆಲುವೆ?

ಸುಗ್ಗಿಯ ಹೊಸಸಿರಿ ಹೂಗಳ ಕೊಯ್ತು
ತರಲೇನೊಂದಿಸಿಮಾಲೆಯ ನೆಯ್ತು ?
ಕಾಜಾಣವು ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಬೇಡಿ
ಕಲಿತಿಂಚರದಿಂ, ನಿನ್ನನೆ ನೋಡಿ,
ತುಟೆಯಿಂ ಸೋರುತಲಿರೆ ಸವಿಜ್ಜೆನು
ಮುದ್ದಿನ ಹೆಸರನು ಕರೆಯಲೆ ಏನು ?
ಸೊಬಗಿನ ಕದನದಿ ಮದನನ ಕೊಂದು,
ಸುರಲೋಕದ ವರಗಂಗೆಯ ಮಿಂದು,
ನಂದನದವೃತ್ತದ ಫಲವದ ತಿಂನು,
ನಿನ್ನೆಡೆ ನಿಂತರೆ ' ರತಿ, ಬಾ!' ಎಂದು ?
ದಾನವೋ ಮಾನವೋ ಪ್ರಾಣವೋ ಏನು ?
ಯಾವುದರಿಂದೆನಗೊಲಿಯುವೆ ನೀನು ?

ಕೆಂಪುಗುಲಾಬಿಯ ಚೆಂದುಟೆ ಚೆಲುವೆ
ಎಂತು ನಿನ್ನನು, ಹೇಳು, ಗೆಲುವೆ?

ನೀನು-ನಾನು

ಷೋಡಶ ಚೈತ್ರದ ಸುಂದರಿ ನೀನು
ಕಾಮನಬಿಲ್ಲಿನ ಬಣ್ಣದ ಬೋನು ,
ನಿನ್ನಾ ಕಣ್ಣು
ದೀಹದ ಹಣ್ಣು ,
ನನ್ನೆ ದೆ ಹಕ್ಕಿಯೊ ಬಲೆಯಲಿ ಮೀನು !

ಸೋರ್ಮುಡಿಯದೆ ಕರ್ಮಗಿಲಿನ ಬಾನು ,
ಕಡೆಗಣ್ ನೋಟದಿ ಮಿಂಚಲು ನೀನು
ಚುಂಬನ ದಾನಕೆ
ಪ್ರೇಮದ ಪಾನಕೆ
ಕಾತರವಾಗಿಹ ಚಾತಕ ನಾನು !

ರಸಮಯ ಶೃಂಗಾರಾನನೆ, ನೀನು
ಚೈತ್ರದ ಹುತ್ತದ ಹುಣ್ಣಿನೆ ಜೇನು
ಪಂಕಜನೇತ್ರೈ,
ಮಧುನವಪಾತ್ರೈ,
ದುಮುಕುವ ದುಂಬಿಯ ನಾಲಗೆ ನಾನು !

ವಿದ್ಯುದ್ ಭೀಷಣ ಮೋಹಿನಿ, ನೀನು
ಕದ್ದಿಂಗಳ ಕಗ್ಗತ್ತಲ ಒನು,
ಅಲ್ಲರಿವುಳ್ಳೆ
ಒಲೈಯ ಬಾಳ್ಕೈ ,
ರಾಗದ ಬೆಂಕಿಯ ಬೂದಿಯೆ ನಾನು !

ಶಾಶ್ವತ ಸೌಂದರ್ಯದ ಖನಿ ನೀನು,
ನಶ್ವರ ಚಾಂಚಲ್ಯದ ಹನಿ ನಾನು ;
ಚಿಂದುಟಿ ಮುತ್ತು
ಗರಳದ ತುತ್ತು ;
ನೀನೆನ್ನಯ ಸರ್ವಸ್ವದ ವ್ಯುತ್ಕೃ !

ಮುಳುಗಿದರೇನ್ ಸಾವೆ ?

ಬೆಳ್ಳಿಗಳು ಹಾಲ್ ಚೆಲ್ಲಿದ
ಹುಣ್ಣಿಮೆಯಿರುಳಲ್ಲಿ
ಬನದಂಚಿನ ಹೊಳೆ ತುಂಗೆಯ
ಸಕ್ಕರೆ ಮರಳಲ್ಲಿ
ಓರೊವರೆ ನಾವಿವರು
ಸಿಂಗಾರದಿ ಕೂಡಿ
ನಲಿದಾಡುವ ಬಾ ನಲ್ಲಳ,
ರಸದೋಕುಳಿಯಾಡಿ

ಮೇಗಡೆ ಬಾನ್, ಕೆಳಗಡೆ ಕಾನ್,
ಜೂನ್ನದ ಜೇನ್ ನಡುವೆ,
ನಿನ್ನೊಳು ನಾನ್, ನನ್ನೊಳು ನೀನ್,
ನಮಗಿನ್ನೇನ್ ಗೊಡವೆ ?
ಹೊನ್ನೊಲುಮೆಯ ಹೊಂಬೊನಲಲಿ
ತೇಲುವ ಬಾಳನಾವೆ
ಆಲಿಂಗನದಾವರ್ದದಿ
ಮುಳುಗಿದರೇನ್ ಸಾವೆ ?

ಈ ಸುಂದರ ಸಂಜೆ ಬರಿ ಬಂಜೆ

ಈ ಸುಂದರ ಸಂಜೆ,

ಬರಿ ಬಂಜೆ :

ನೀನಿಲ್ಲದೆ, ನಲ್ಲೆ,

ನಾ ಬಲ್ಲೆ !

ಹೂಲಗಳ ಸಿರಿಸೊಂಪು

ಕಣ್ಣೆಂಪು!

ಚೆಂಬಿಸಿಲಿನ ಶಾಂತಿ

ನಗೆ ಕಾಂತಿ !

ಕಣವೆಯ ತೋಪಿನಲಿ

ಪಸುರಿನಲಿ

ಕೋಗಿಲೆಯುಲಿಯುತಿದೆ ;

ನಲಿಯುತಿದೆ !

ನೀಲಿಯು ದೂರದಲಿ

ಗಿರಿಪಂಕ್ತಿ

ಗಗನದ ತೀರದಲಿ

ದಿಗ್ಧಂತಿ !

ದೆಸೆಯೇಳೂ ಸೊನ್ನೆ,

ಓ ರನ್ನೆ ;

ಎಂಟನೆಯದು ಮಾತ್ರ

ಮಧುಷಾತ್ರ !

ಮನೆಯಿದೋ ' ಉದಯರವಿ ' !

ವಿರಹಿ ಕವಿ !

ಪಶ್ಚಿಮದಸ್ತ ಭವಿ

ಪಾಳು ಗವಿ !

ಈ ಸುಂದರ ಸಂಜೆ,—

ಬರಿ ಬಂಜೆ

ನೀನಿಲ್ಲದ, ನಲ್ಲೆ,

ನಾ ಬಲ್ಲೆ !

ತೆರೆದಿದೆ ಮನೆ, ಓ, ಬಾ ಅತಿಥಿ!

ತೆರೆದಿದೆ ಮನೆ, ಓ, ಬಾ ಅತಿಥಿ!

ಹೊಸಬೆಳಕಿನ ಹೊಸಗಾಳಿಯ ಹೊಸಬಾಳನು ತಾ, ಅತಿಥಿ!

ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ ಇಲ್ಲಿ ;

ಉಲ್ಲಾಸವೆ, ಹಾ, ಕುಡಿಮುರುಟಿದ ಬಳ್ಳಿ!

ದೈನಂದಿನದತಿಪರಿಚಯ ಮಂದತೆಯನು ತಳ್ಳಿ

ಬಾ, ಚಿರ ನೂತನತೆಯ ಕಿಡಿ ಚೆಲ್ಲಿ,

~~ಓ ನವಜೀವನ ಅತಿಥಿ!~~

ಆವ ರೂಪದೊಳು ಬಂದರು ಸರಿಯೆ

ಬಾ ಅತಿಥಿ!

ಆವ ವೇಷದಲಿ ಎಂದರು ಸರಿಯೆ

ನೀನತಿಥಿ!

ನೇಸರುದಯದೊಲು ಬಹೆಯಾ? ಬಾ, ಅತಿಥಿ!

ತಿಂಗಳಂದದಲಿ ಬಹೆಯಾ? ಬಾ, ಅತಿಥಿ!

ಇಷ್ಟ ಮಿತ್ರರೊಲು? ಬಂಧು ಬಳಗದೊಲು?

ಸುಸ್ವಾಗತ ನಿನಗತಿಥಿ!

ಕಷ್ಟದಂದದಲಿ? ನಷ್ಟದಂದದಲಿ?

ಸ್ವಾಗತವದಕೂ ಬಾ, ಅತಿಥಿ!

ಇಂತಾದರು ಬಾ ; ಅಂತಾದರು ಬಾ ;

ಎಂತಾದರು ಬಾ ; ಬಾ, ಅತಿಥಿ!

ಬೇಸರವಿದನೋಸರಿಸುವ ಹೊಸ ಬಾಳುಸಿರಾಗಿ,

ಬಾ, ಅತಿಥಿ !

ಹಾಡುವ ಹಕ್ಕೆಯ ಗೆಲುವಾಗಿ, ಬಾ ಅತಿಥಿ !

ಮೂಡುವ ಚುಕ್ಕೆಯ ಚೆಲುವಾಗಿ, ಬಾ ಅತಿಥಿ !

ಕಡಲಾಗಿ,

ಬಾನಾಗಿ,

ಗಿರಿಯಾಗಿ,

ಕಾನಾಗಿ,

ಚಿರನವಜೇತನ ಝರಿಯಾಗಿ ,

ಬೇಸರವನು ಕೊಚ್ಚುತ್ತೆ ಬಾ, ಅತಿಥಿ !

ಉಲ್ಲಾಸದ ರಸಬುಗ್ಗೆಯ ಚಿಮ್ಮಿಸಿ ಬಾ, ಅತಿಥಿ !

ವಿಷಣ್ಣತೆಯನು ಪರಿಹರಿಸಿ

ಪ್ರಸನ್ನತೆಯಾ ಸೊಡರುರಿಸಿ,

ಮನಮಂದಿರದಲಿ ಮಧುರತಿಯಾರತಿಯೆತ್ತುತೆ

ಬಾ, ಅತಿಥಿ !

ತೆರೆದಿದೆ ಮನೆ, ಓ, ಬಾ ಅತಿಥಿ !

ಹೊಸತಾನದ ಹೊಸಗಾನದ ರಸಜೀವನ ತಾ ಅತಿಥಿ !

ಮೊಸರಿನ ಹುಡುಗಿ

ಮೊಸರಿಗಿಂತ ಮನೋಹರ ಅವಳ ಕೂಗು ;
' ಮೊಸರು ಬೇಕೆ ಮೊಸರು ' ಎಂಬ ದನಿಯ ಬಾಗು !
' ಮೊಸರು ಬೇಡ ' ಎಂಬರುಂಟೆ? ಕರೆ, ಹೋಗು :
ಕೊರಳ ಸವಿಗೆ ಮೊಸರು ಕೊಂಡು ಧನ್ಯನಾಗು !

ಸಾಕು ಈ ಏಕಾಂತ

ನಿನ್ನ ಜೊತೆಯಿಲ್ಲದೇಕಾಂತವಿದು ಕೊರೆಯುತಿದ
ಹೃತ್ಕವಳವನು ವಜ್ರಕೀಟದಂತೆ,
ಮುಂದ ಬರುವವ್ಯತಕಿದು ಪೀರಿಕೆಯೊ ನಾನರಿಯೆ,
ದಹಿಸುತಿಹುದಾ ಕಾಳಕೂಟದಂತೆ!
ಮುಳುಗಿದನು ಸಂಜೆರವಿ, ಬೈಗುಗಪ್ಪಿಳಿತಂದು-
ದುಬ್ಬುತಗ್ಗನು ತುಂಬಿ ಸಮಗೈಯುತ,
ತಬ್ಬಲಿಯ ತೆರದಿ ನಾನೊಬ್ಬನೆಯೆ ನಿಂತಿಲ್ಲ
ನೆನೆವೆ ನಿನ್ನನು, ನಲ್ಲೆ, ಬಿಸುಸುಯ್ಯುತ!
ಸಾಕು ಈ ಏಕಾಂತ! ಅಯ್ಯೊ ಸಾಕೇಕಾಂತ!
ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲದ ನರಕ ಈ ಒಂಟಿ ವೇದಾಂತ!

ಆಶೆ ಸಪ್ತ ಚುಂಬಿ ವೃ

ಅಲ್ಲಿ ಅರಳಿದೆ ಹೂವು, ಮಕರಂದ ತುಂಬಿ ;
ಇಲ್ಲಿ ಬಾಯಾರಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದೆ ದುಂಬಿ.
ಅಂತರವೋ ? ಇನ್ನೂರು ವೈಲಿಗಳ ಕಂಬಿ,
ಅಲ್ಲಾಡದಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಂಬಿ !
ದೇಶವನು ಕಾಲಗೆಲ್ಲವುದೆಂದು ನಂಬಿ
ಆಶೆ ಕುಳಿತಿದುದಿಲ್ಲಿ ಸ್ವಪ್ನ ಚುಂಬಿ !

ನಾಕ—ನರಕ

ಅವಳು ನಾಕ , ಅವಳು ನರಕ

ನಾಕ—

ಜೊತೆಯೊಳಿದ್ದರೆ ,

ನರಕ—

ದೂರ ಹೋದರೆ !

ಯಮನಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ

೧ ೪

ಈ ಕೊಂದ ಕಾಲವನು ಕೂಡಿ ಕೊಡುವೆಯ ಕೊನೆಗೆ

ನನ್ನಾ ಯುಮಾನಕ್ಕೆ, ಮೃತ್ಯುವೇಡಿ ?

ಏಕೆಂದರಿಷ್ಟು ದಿನವೂ ನಾನೆ ಸತ್ತಿದ್ದೆ !

(ನೀನೊಯ್ಯದಿದ್ದರೂ ನಾನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೆ !)

ನಲ್ಲಳನು ಕರೆದೊಯ್ಯೆ ಮನೆಗೆ ಮಾವ !

ಪವಾಸ

ನಿನ್ನ ಮಂದಸ್ತೇರ ಜೊತೆಯಿರದ ಕಾಶ್ಮೀರ
ನನಗಹುದು ನಿಸ್ಸಾರ, ನಾನು ಬಲ್ಲೆ
ಕನ್ನಡದ ಮಲೆನಾಡ ಗೆಲುವ ಸೂಬಗಿನ ಬೀಡ
ನಿನ್ನಳಿದು ನಾ ನೋಡಲಾರೆ, ನಲ್ಲೆ
ನಾವಿರುವ ಈ ನೆಲದ ಮೇಲಿರುವ ಬಾಂಬೊಲದ
ಮೋಡಗಳ ನೋಡುವುದನರಿಯುತಿಲ್ಲೇ
ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳೆಲ್ಲ ಚೆಲುವ ಸವಿಯಲು ಬಲ್ಲ
ಕಬ್ಬಿಗಗೆ ಬೇಕೆಲ್ಲ ದೂರ ಜಿಲ್ಲೆ

ಕವಿಯ ಪ್ರೇಮ

ಕವಿಯ ಹೃದಯ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ;
ಪ್ರೇಮನದರ ಉದರ ಶಿಖಿ.
ಮಧುರ ಭಾವ, ಕಾಯ್ದು 'ಲಾವ'
ಕರಗಿ ಹರಿವ ತೆರದಲಿ,
ಧಮನಿಧಮನಿಗಳಲಿ ತೂರಿ
ಧಗಿಪುದಿರಿವೊಲುರಿಯ ಚೂರಿ
ರಾಗ ರತಿಯ ಭರದಲಿ !

ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಲದದಕೆ ;
ಬೇಕು ನಿನ್ನ ಇಡಿಯ ಬದುಕೆ.
ಮೊನ್ನೆ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದ ಹೆಣ್ಣೆ
ಸುಂಕ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತ್ರಕೆ
ಹೇರಿನ ಹೊರೆ ಹಗುರವಾಯ್ತೆ ?
ಬಡ್ಡಿ ತೆತ್ತರೂನವಾಯ್ತೆ
ಋಣದ ಮೂಲಗಾತ್ರಕೆ ?

ತ್ಯಾಗಕಿಂತ ಭೋಗವಿಲ್ಲ,
ಭೋಗಕಿಂತ ತ್ಯಾಗವಿಲ್ಲ ;
ಪೂರ್ಣ ತ್ಯಾಗ ಪರಮ ಭೋಗ
ಪ್ರೇಮ್ನಾನ್ವೃತ ಲೋಕದಿ !
ರಸಪ್ರಣಯ ಪರಸ್ಪರತೆ
ಪುರುಷಾರ್ಥಂ ಬತ್ತದೊರತೆ
ದಾಂಪತ್ಯದ ನಾಕದಿ !

ಕವಿಯ ಶಾಂತಿ ಬರಿಯ ಭ್ರಾಂತಿ !
ಅವನ ಬದುಕನಂತ ಕ್ರಾಂತಿ !
ಬಾಯಾರಿಕೆಗೆಣೆ ಕೋರಿಕೆ
ಮರುಭೂಮಿಯ ಚಿರತ್ಯಸೆ
ಹನಿಹನಿಯನೆ ಹೀರಿದರೂ
ಕಡಲೆಳೂ ಆರಿದರೂ
ತಣೆಯದೊಲವಿನೆದೆಮಸೆ !

ಮೈಗೆ ಮೈ ಸೋಂಕಿದರೆ

ಮೈಗೆ ಮೈ ಸೋಂಕಿದರೆ
ನಂದನವೋ ನಮ್ಮ ಧರೆ!
ಮೈಗೆ ಮೈ ಸೋಂಕಿದರೆ
ದೇವಗಂಗೆಯಲಿ ತೆರೆ
ಪುಲಕಿಸುವುದುಕ್ಕೆ !

ಮೈಗೆ ಮೈ ಸೋಂಕಿದರೆ,
ಮೈಗಳೆರಡಪ್ಪಿದರೆ,
ಒಲಿದೊಪ್ಪಿದಪ್ಪಿನಲಿ
ದ್ವೈತವದ್ವೈತದಲಿ
ಲೀನ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕೆ !

ಗುರುಕೃಪೆ

ದೇವರಮನ ಕಡಿ ನೋಡುತ್ತಿರೆ ನಾ

ಧ್ಯಾನಾನಂದದಲಿ

ಬಂಧಿಸಿ ಹೃದಯವ ಬಂದುದು ಗುರುಕೃಪೆ

ಸುಂದರಿಯಂದದಲಿ !

ನಿರಿನಿರಿ ಮೆರೆದುದು ನೀಲಿಯ ಸೀರ

ಶರಧಿಯನುಟ್ಟಳೆ ಭೂಮಿಯ ನೀರೆ ?

ಮಂಗಳದಾರತಿ ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ,

ಹೂವೆಡಗೈಯಲ್ಲಿ ,

ಮಾಂಗಲ್ಯದ ತೋಳೆರೆ ಕೊರಳಲ್ಲಿ,

ಬಿಡುಗಡೆ ಎದೆಯಲ್ಲಿ !

ಚಂದ್ರಮುಖದಲ್ಲಿ ತಾರೆಯ ಬಿಂದು ,

ಚಂದ್ರೋದಯದಲಿ ಮಿಂದುದೆ ಸಿಂಧು ?

ತುಟೆ ಕಾವಲ್ ನಿಂದುದು ನಂದನಕೆ ,

ಕದವಾದುದು ಕಣ್ಣು ,

ಮೋಹಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯ ಮಧು ಬಂಧನಕೆ

ಕೃಪೆ ಆದುದು ಹೆಣ್ಣು !

ಗುಡಿಯಿಂದೀ ಪರಿ ತಾನೊಲಿದಾಕೆ

ನಡೆತರ, ಬೇರೆಯ ಗುರುಕೃಪೆ ಬಳಕೆ ?

ನನ್ನವಳಿಗೆ

ಗುರುವು ಕೊಟ್ಟ ಪರಮಭಿಕ್ಷೆ

ನೀನೆ ನನಗೆ ಧರ್ಮರಕ್ಷೆ;

ನಿನ್ನ ನೆನಪೆ ನೀತಿ ಶಿಕ್ಷೆ

ಪ್ರೇಮದೊಡನೆ ಹೃದಯಕೆ!-

ನೀನೆ ದಿಶಾದೇವಿಯಲ್ಲೆ

ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನುದಯಕೆ!

ರಸಪೂಜೆ

ನಿನ್ನ ಮೈ ದೇಗುಲದಿ
ನಾನು ಪೂಜಾರಿ ,
ನೀನೆ ದೇವತೆ ಅಲ್ಲಿ,
ನನ್ನೆ ದಯೆ ನಾರಿ

ಪ್ರಮದಾಲಾಪನೆಯೆ
ಯುಷಿವಂತ್ರದೋಜೆ ,
ಪ್ರಣಯಪ್ರಸಾದದಿಂ
ತಣಿಯುವುದೆ ಪೂಜೆ !

ಅಮೃತ—ವಿಷ

ಜಾರುತಿದ ಜೀವನದ

ನಶ್ವರದ ಕಾಲನದಿ ;

ದಿನ ದಿನಕೆ ಹತ್ತಿರಕೆ

ಸಾರುತಿದೆ ನೀರನಿಧಿ.

ಮತ್ತೆ ಬಾರದು, ನಲ್ಲೆ,

ಕಳೆದ ನಿಮಿಷಂ.

ಹೊತ್ತ ಕೊಲೆಗೈಯುವನೆ

ತಿಳಿದ ಮನುಷಂ?

ನಾಚಿ ನಿಂತರೆ, ಅಯ್ಯೊ,

ಅಮೃತವೆ ವಿಷಂ !

ಇಂದಾಗಲಿ

ಮಲಗು ಮನದನ್ನೆ, ಮಲಗಲೆಗೆ ಚೆನ್ನೆ
ಕೊಳದ ತಾವರೆಯ ಹೃದಯದಲಿ ತುಂಬಿ
ಸರೆಯಾಗಿದ.

ಮಲಗು ಮನದನ್ನೆ, ಮಲೆಯ ಜೇನನ್ನೆ,
ದಣಿದ ರವಿಬಿಂಬವದ್ರಿಮಂಚದಲಿ
ಮರೆಯಾಗಿದ

ಮಲಗು ಮನದನ್ನೆ, ನನ್ನಿನಿಯ ಕನ್ನ,
ಬನಬನವ ತೇಲಿ ಅಲೆವ ತಂಗಾಳಿ
ತಂಪಾಗಿದ

ತಿಂಗಳಿನ ಸೂಂಪು, ತೇನೆಯುಲಿಯುಂಪು,
ಕೇತಕಿಯ ಧೂಳಿ ತುಂಬಿದೀ ಗಾಳಿ
ಕಂಪಾಗಿದ

ಮಲಗು ಮನದನ್ನೆ, ಮಲಗನ್ನ ಚನ್ನ,
ನಿನ್ನ ಹೂಗೆನ್ನೆಗಳಲೆನ್ನ ಕೆನ್ನೆ
ಒಂದಾಗಲಿ,

ಮಲಗು ಮಲಗೆನ್ನೆ, ಬಾಳರುಳ ಚೂನ್ನೆ
ಅಂದಿಂದು ನಿನ್ನೆ ನಾಳೆಯಲಿ ಸೂನ್ನೆ,
ಇಂದಾಗಲಿ !

ಅಮೃತ ಪಾನ

ಸಾರಕ ನಾಕದಿ ವರ್ಷಗಳೆದನು

ಹರ್ಷದಿ ನೂಕಿದೆನು ;

ಜೀವನ ಪಂಕದಿ ಜೀವದ ಕಮಲವ

ಪ್ರೇಮದಿ ಸಾಕಿದೆನು.

ಕೆಸರಿನೊಳಳಿಯುತಲಿದ್ದಾ ಹೂವನು

ನೀ ಮುದ್ದಿಸಿ ಮುಡಿದೆ ;

ಮರ್ತ್ಯನಾದರೂ ಗೆಡ್ಡೆನು ಸಾವನು :

ನಿನ್ನಮೃತವ ಕುಡಿದೆ !

ಅಮೃತಸುಖ

ನವಿಲಿನ ಕೊರಳಿನ ಬಣ್ಣದ ಸೀರೆ,
ಹೊಂದಾವರೆ ಹೂವಿನ ಗೆರೆಯಂಚು
ಬೆನ್ನಿರುಹುತೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು ನೀರ
ಸಾಗಿದ್ದಿತು ಹಸುಳೆಯ ತಾಯಿಯ ಹಾಲೊಳಸಂಚು !

ಬಾಚಿದ ಹಿಂದಲೆ ಕದ್ದಿಂಗಳ ಹೆಡೆ,
ಹಾವೆನಲಿಳಿದಿದೆ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲ್ ಜಡೆ
ಮುಡಿಯಲಿ ಮೂಬಣ್ಣದ ಹೂಕುಚ್ಚು,
ಕೆಂಪಿದೆ, ಬಿಳಿಯಿದ, ಹಸುರಿದೆ-ಕಬ್ಬಿಗನೆದಮೆಚ್ಚು !

ಮೂದಿಂಗಳ ಕಂದನ ಹೂಗಾಲು,
ಒಳಸಂಚನು ಹೊರಗೆಡಹುವವೋಲು
ಅಂಚಲದೊಳಗಿಂ ಕಟಿತಟದಲ್ಲ
ಇಣಕಿರೆ,-ಮುಳುಗಿದೆ ನಾನೂ ಅಮೃತದ ಸುಖದಲ್ಲ !

ಮುಗಿಲ ಲೀಲೆ

“ ಬಾಸಿನ ಜಗಲಿಯ ನೀಲಿಯಲಿ
ಬಿಳಿಮುಗಿಲಿನ ಕೂಸಾಡುತಿದೆ ! ”

“ ಹಡಗಿನ ಪಟ ಹಿರಿ ಕಡಲಿನಲಿ
ಗುರಿಯಿಲ್ಲದೆ ತೇಲಾಡುತಿದೆ ! ”

“ ಯಮುನೆಯ ನೀರಿನ ಹೊನಲಿನಲಿ
ನಿಡ್ಡೆಯ ಹಂಸವು ತೇಲುತ್ತಿದೆ ! ”

“ ನೀಲಿಯ ತೈಲದ ಬಟ್ಟಲಲಿ
ಬೆಣ್ಣೆಯ ಮುಡ್ಡೆಯ ಹೋಲುತ್ತಿದೆ ! ”

“ ಹಸುರನು ಹಾಸಿದ ತೊಟ್ಟಿಲಲಿ
ಬಿಳಿಗನಸಿನ ಸಿಸು ನಿದ್ರಿಸಿದೆ ! ”

“ ಅಮ್ಮನ ಕಣ್ಣಿನ ಕಪ್ಪಿನಲಿ
ತಮ್ಮನ ಚಿತ್ರವು ಮುದ್ರಿಸಿದೆ ! ”

“ ಮುಗಿಲಾಡುತಿದೆ ! ”

“ ಮುಗಿಲೋಡುತಿದೆ ! ”

ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬದ ಹರಕೆ

“ ಜೀವಿತ ಪಥವಾಗಲಿ ನಿನಗಿವರೆಲ್ಲರ
ಆಶೀರ್ವಾದದ ರಥರೇಖೆ ”

ಕಂದಾ, ನಿನಗಿದೆ ತಾಯ್ತಂದೆಯ ಹರಕೆ,
ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬಕೆ ಕಬ್ಬಿಗನೆಯರಕೆ
ಜೀವಿತ ಪಥವಾಗಲಿ ನಿನಗಿವರೆಲ್ಲರ
ಆಶೀರ್ವಾದದ ರಥರೇಖೆ,
ಕಪಿ ಋಷಿ ಗುರುವರ ದೇವ ಮಹಾತ್ಮರ
ಜೀವಜ್ಯೋತಿಯ ಧ್ರುವರೇಖೆ !

ಮೊದಲ ಚರಣಗಳು

ಅಲ್ಲಿ ಅರಳಿದೆ ಹೂವು, ಮಕರಂದ ತುಂಬಿ	೫೭
ಅವಳು ನಾಕ ; ಅವಳು ನರಕ :	೫೮
ಈ ಕೊಂದ ಕಾಲವನು ಕೂಡಿ ಕೂಡುವೆಯ ಕೊನೆಗೆ	೫೯
ಈ ಸುಂದರ ಸಂಜೆ—	೫೧
ಎಂತು ನೂಂಕಲಿ ನಾಳೆಯೊಂದು ದಿನವನು, ಚೆನ್ನಾ,	೪೧
ಏಕಾಂತವಿದು ಸಹಿಸಲಾರದಿದೆ ; ಬಾರಯ್ಯ,	೧೫
ಕವಿಯ ಹೃದಯ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ;	೬೧
ಕಾದೆ ಕಾದೆ ಕಾದೆ ಕಾದೆ	೯
ಕೆಂಪು ಗುಲಾಬಿಯ ಚೆಂಡುಟಿ ಚೆಲುವೆ,	೪೭
ಗುರುವು ಕೊಟ್ಟ ಪರಮ ಭಿಕ್ಷೆ	೬೫
ಜಗದೀಶ್ವರನೆ ವಿಶ್ವಸಂಸಾರಿಯಾಗಿರಲು	೭
ಜನ ನೆರೆದು, ಸಭೆ ಸೇರಿ, ಕಯ್ಯ ಚಪ್ಪಳೆಯಿಕ್ಕಿ,	೪
ಜಾರುತಿದೆ ಜೀವನದ	೬೭
ಜೀವಿತ ಪಥವಾಗಲಿ ನಿನಗಿವರೆಲ್ಲರ	೭೨
ತೆರೆದಿದೆ ಮನೆ, ಓ, ಬಾ ಅತಿಥಿ	೫೩
ದಮ್ಮಯ್ಯ ಬಾ ಬೇಗ, ಓ ಎನ್ನ ಹೃದಯೇಶ,	೧೯
ದಿನವೊಂದೆಯಾದರು ನೀನಿಲ್ಲದಿರೆ ಮನವು	೪೨
ದೇವರಮನೆ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಿರೆ ನಾ	೬೪
ಧರೆ ಶಶಿಯನೆಳವಂತೆ	೨೯
ನವಿಲಿನ ಕೊರಳಿನ ಬಣ್ಣದ ಸೀರೆ ;	೭೦
ನಾನೆ ವೀಣೆ, ನೀನೆ ತಂತಿ	೩೧
ನಾರಕ ನಾಕದ ವರ್ಷಗಳೈದನು	೬೯
ನಿನ್ನ ಕಾಣಲೆನ್ನ ಕಣ್	೨೨
ನಿನ್ನ ಜೊತೆಯಿಲ್ಲದೇಕಾಂತವಿದು ಕೊರೆಯುತ್ತಿದೆ	೫೬
ನಿನ್ನ ಮಂದಸ್ಥೇರ ಜೊತೆಯಿರದ ಕಾಶಿ ರ	೬೦
ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಹುಚ್ಚು	೪೪
ನಿನ್ನ ಮೈದೇಗುಲದಿ	೬೬

ನಿನ್ನೊಂದು ಚೆಂದುವಿಯ ಸನಿಮುತ್ತಿಗಂದು ನಾ	೧೧
ನೀನನ್ನ ಉಳಿಯಿರಲು ಜಗ ತುಂಬಿತುಳುಕುವುದು ,	೧೮
ನೀನನ್ನ ವೈಣಿಕಂ, ನಾ ನಿನ್ನ ವೀಣೆ	೩೦
ಪಕ್ಕದಲಿ ಪವಡಿಸಿರೆ	೪೩
ಪದುನಣ ಬಾನಿನ ನೀಲಿಯ ಹಣೆಯಲಿ	೮
ಪ್ರಣಯಿ ನಿಂತನು ಬಯಲಿನಲಿ ಪೂರ್ಣಮೆಯ ಶಶಿಯ	೩೨
ಬರುವನೊಂದು ಮನು ಹೃದಯದ	೧೩
ಬರ್ಪುನೊದಾತಪಂ	೩೬
ಬಾನಿಗ ಹಿಡಿದಿದೆ ಕಿಕ್ಕಿರಿ ಮಳೆನೋಡದ ಮಬ್ಬು	೩೫
ಬಾನಿನ ಜಗಲಿಯ ನೀಲಿಯಲಿ	೭೧
ಬಂದವನಕೆ ಹಾಲನು ಹಾರಲೆ	೨೧
ಬೆಸಕೆ ಚೌತಿಯ ತಿರುವ ಶಿಶುಶಶಿ	೨
ಬೆಳ್ಳಿಗಳು ಹಾಲ್ ಚಿಲ್ಲಿದ	೧೦
ಬೇಸರಿಸ ನಂಜಿಯಿವು , ಬೇಕೆನಗೆ ನಿನ್ನ ಚೊತೆ	೪೦
ಮಲಗು ಮನದನ್ನೆ, ಮಲಗಲೆಗೆ ಚೆನ್ನೆ .	೬೮
ಮೈಗೆ ಮೈ ಸೋಂಕಿದರ	೭೦
ಮೈ ಚೆಲುವಿಗೆ ನೀನೊಲಿಯಿರಿರೆನ್ನ	೪೩
ಮೊಸರಿಗಿಂತ ಮನೋಹರ ಅವಳ ಕೂಗು	೧೫
ಯಾವ ಅತೀತದಿ ನಿಗುಣವಾಗಿಹೆ	೨೩
ಯಾವ ದೂರದ ಸ್ವಪ್ನ ಸ್ವರ್ಗದಲಿ, ಕಲ್ಪನೆಯ	೧೬
ವಿಶ್ವದ ಕೇಂದ್ರದ ಬೃಂದಾವನದಲಿ,	೨೪
ಷೋಡಶ ಚೈತ್ರದ ಸುಂದರಿ ನೀನು	೪೮
ಸದ್ದೆ ಇಲ್ಲದಿರುಳಿನಲ್ಲಿ	೨೭
ಸೊಬಗನೇಕೆ ಹಳಿಯುತ್ತಿರುವೆ,	೫
ಹಸುರಿನುಯ್ಯಾಲೆಯಲಿ	೩
ಹಾಲು, ಹೂವು, ಜೊನ್ನ, ಜೇನು,	೪೬
ಹೃದಯ ಕಮಲದಿ ಮಧುರ ಪ್ರೇಮ ಮಹರಂದವಿದೆ,	೧
ಹೃದಯ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮಧುರ ಪ್ರಾಣೇಶನಿಗೆ	೧೪
ಹೊಮ್ಮಿದೆಯೆ ಗರುಕೆ ಮೇಲೆ	೧೨

